INSETE

Στέγαση προσωπικού

ΙΝΣΕΤΕ

Σεπτέμβριος 2024

gbr consulting

Αποποίηση ευθύνης & σημαντικές σημειώσεις

Το παρόν έγγραφο δεν αποτελεί προσφορά ή πρόσκληση για εγγραφή ή αγορά μετοχών ή παροχή πιστωτικής διευκόλυνσης.

Ο σκοπός του είναι αυστηρά πληροφοριακός και περιλαμβάνει δηλώσεις προοπτικής που βασίζονται σε τρέχουσες απόψεις, προσδοκίες και προβολές. Οι μελλοντικές δηλώσεις στο παρόν έγγραφο από τη φύση τους ελλοχεύουν κινδύνους και αβεβαιότητες, καθώς σχετίζονται με γεγονότα και περιστάσεις που μπορούν ή δεν μπορούν να υλοποιηθούν στο μέλλον.

Η GBR Consulting δεν αναλαμβάνει καμία υποχρέωση να ενημερώνει ή να αναθεωρεί τις μελλοντικές δηλώσεις. Τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν σημαντικά από αυτά που αναμένονται στις μελλοντικές εκθέσεις. Καμία εξάρτηση δεν μπορεί να γίνει για τις πληροφορίες και τις απόψεις που περιέχονται στο παρόν έγγραφο ή για την ακρίβεια, την αξιοπιστία ή την πληρότητά τους και δεν παρέχεται καμία ρητή ή σιωπηρή εκπροσώπηση, εγγύηση ή ανάληψη υποχρέωσης ως προς την ακρίβεια, την αξιοπιστία ή την πληρότητα των πληροφοριών που περιέχονται στο παρόν έγγραφο.

Επιτρέπεται η αναδημοσίευση, πάντα με αναγραφή της πηγής προέλευσης.

Περιεχόμενα

		Σελίδα
1.	Εισαγωγή	4
2.	Διεθνής επισκόπηση	6
3.	Υφιστάμενη κατάσταση στην Ελλάδα	14
4.	Ρόδος	24
5.	Προτάσεις	26

Παραρτήματα

1 Εισαγωγή

Εισαγωγή

Σκοπός αυτής της μελέτης είναι η καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης και η διατύπωση προτάσεων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων στέγασης προσωπικού στις τουριστικές περιοχές.

Μεθοδολογία

Η μελέτη έχει διεξαχθεί σε εθνικό επίπεδο ενώ έχει επιλεγεί ο προορισμός της Ρόδου προκειμένου να διενεργηθούν επιτόπιες συνεντεύξεις με εμπλεκόμενους φορείς, ώστε να αποτυπωθεί μια πληρέστερη εικόνα σχετικά με τη στέγαση του προσωπικού. Έχουν πραγματοποιηθεί τα ακόλουθα:

- ✓ Έρευνα δευτερογενών στοιχείων (desk research)
  - Δημογραφικές τάσεις
  - Υφιστάμενο νομικό πλαίσιο
  - Έρευνα ιστοσελίδων / μέσων κοινωνικής δικτύωσης σχετικά με τις συνθήκες στέγασης προσωπικού που σχετίζονται με τον τουρισμό
  - Χαρτογράφηση επίσημα εγγεγραμμένων ξενοδοχείων και μονάδων βραχυχρόνιας μίσθωσης στη Ρόδο για καλύτερη κατανόηση της γεωγραφικής τους κατανομής
  - Επισκόπηση των προβλημάτων σε διεθνές επίπεδο
- ✓ Καταρτίστηκε και απεστάλη διαδικτυακό ερωτηματολόγιο. Συνολικά συγκεντρώθηκαν 132 ερωτηματολόγια:
  - αποστολή σε ξενοδοχεία της Ρόδου μέσω της Ένωσης Ξενοδόχων Ρόδου και αποστολή σε εστιατόρια, bar και beach clubs της Ρόδου
  - αποστολή σε άλλα ξενοδοχεία της χώρας με τη συνδρομή του ΣΕΤΕ / ΙΝΣΕΤΕ και της ΠΟΞ, που ζήτησαν από τα μέλη τους να προωθηθεί στους αρμόδιους των ξενοδοχείων για να συμπληρώσουν το διαδικτυακό ερωτηματολόγιο
- ✓ Διεξαγωγή συνεντεύξεων (βλ. τη λίστα στα δεξιά)

Εμπλεκόμενοι φορείς σε εθνικό επίπεδο

- Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος, κ. Αλέξανδρος Βασιλικός, Πρόεδρος
- Πανελλήνιος Ομοσπονδία Ξενοδόχων, κ. Γιάννης Χατζής, Πρόεδρος
- Συνομοσπονδία Επιχειρηματιών Τουριστικών Καταλυμάτων Ελλάδος (ΣΕΤΚΕ), κ. Παναγιώτης Τοκούζης
- Σύλλογος Διευθυντών Ξενοδοχείων, κ. Γιώργος Ματσίγκος, Πρόεδρος
- Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργαζομένων στον Επισιτισμό – Τουρισμό (ΠΟΕΕΤ), κ. Γιώργος Χότζογλου, Πρόεδρος

Ενώσεις Ξενοδόχων & άλλοι

- Ένωση Ξενοδόχων Χαλκιδικής – κ. Γρηγόρης Τάσιος, Πρόεδρος
- Ένωση Ξενοδόχων Κεφαλλονιάς & Ιθάκης – κ. Γεράσιμος Τιμοθεάτος
- Ένωση Ξενοδόχων Κω – κα Μαίρη Τριανταφυλλοπούλου, Πρόεδρος
- Ένωση Ξενοδόχων Κέρκυρας – κ. Χαράλαμπος Βούλγαρης, Πρόεδρος
- Ανδρέας Φιορεντίνος, ξενοδόχος Μυκόνου, μέλος του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού

Ρόδος

- Δήμος Ρόδου, κ. Γεώργιος Τόππος, Αντιδήμαρχος Τουρισμού – Πολιτισμού
- Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Ρόδου – κος Παναγιώτης Εγγλέζος, Πρόεδρος
- Mitsis Grand Hotel – κ. Νίκος Καβουκλής, Γενικός Διευθυντής
- Amada Colossos – κα Καντή, Υπεύθυνη Προσωπικού
- Casino Ρόδου – κ. Ιωακείμ Κυπαρισσάς, Πρόεδρος
- Kresten Royal – κ. Βασίλης Ψυλλάκης, Γενικός Διευθυντής
- Eden Roc – κ. Νικόλαος Γερονικολός, Ιδιοκτήτης & Μέλος της ΕΞΡ
- Eden Roc – κ. Γεώργιος Καρακωνσταντής, Γενικός Διευθυντής
- H Hotel Collection – κ. Σάββας Χασάπης
- Ella Resort (Helea & Elisa hotels) – κα Γαβριέλα Νίτα
- Blue Sea Beach, κ. Φάνης Βερνάλης, Γενικός Διευθυντής

2 Διεθνής επισκόπηση

Επισκόπηση προβλημάτων σε διεθνές επίπεδο

Ισπανία - Βαλεαρίδες και Κανάριες Νήσοι

- ✓ Στην Ισπανία και πιο συγκεκριμένα στις Βαλεαρίδες Νήσους, όπου συγκέντρωσαν 14,4 εκ. επισκέπτες το 2023 και συμπεριλαμβάνουν τη Μαγιόρκα, τη Μινόρκα, την Ίμπιζα και τη Φορμεντέρα, η συνεχής αύξηση των ενοικίων λόγω της μεγάλης ζήτησης αποτελεί σημαντικό εμπόδιο για πολλούς Ισπανούς που εργάζονται στον τουριστικό τομέα, καθιστώντας τους εξαιρετικά δύσκολο να αντέξουν οικονομικά τα βασικά έξοδα διαβίωσης.
- ✓ Για τους εργαζόμενους στη Μαγιόρκα, την Ίμπιζα και τη Μινόρκα, η εξασφάλιση μιας μέτριας κατοικίας 2 υπνοδωματίων απαιτεί σχεδόν το μισό (48,8%) του μέσου εισοδήματος. Ιδιαίτερα στην Πάλμα, την πρωτεύουσα της Μαγιόρκα, οι τιμές ενοικίασης είναι οι δεύτερες υψηλότερες στην Ισπανία μετά την Βαρκελώνη, σύμφωνα με έρευνα της Idealista.es.
- ✓ Η αύξηση του κόστους διαβίωσης έχει οδηγήσει σε σημαντική έλλειψη εργαζομένων στον τουρισμό, συμπεριλαμβανομένων σερβιτόρων και προσωπικό καθαριότητας. Η κατάσταση έχει φτάσει σε σημείο που ορισμένοι εργαζόμενοι αναγκάζονται να κοιμούνται ακόμα και στα αυτοκίνητά τους.
- ✓ Η κατάσταση επιδεινώνεται και από την αύξηση των νόμιμων κατοικιών βραχυχρόνιας μίσθωσης οι οποίες έχουν αυξηθεί κατά 204% την τελευταία δεκαετία, σύμφωνα με στοιχεία της κυβέρνησης καθώς και από την αύξηση 7% στη διαθεσιμότητα δωματίων ξενοδοχείων, σύμφωνα με την Ομοσπονδία Ξενοδόχων της Μαγιόρκα. Επίσης, παρατηρείται στην αγορά και μεγάλη αύξηση παράνομων νοικιαζόμενων καταλυμάτων.
- ✓ Οι υψηλές τιμές των ενοικίων και η έλλειψη προσωπικού στον τουριστικό τομέα παρατηρείται και στις Κανάριες Νήσους και πιο συγκεκριμένα στη Νότια Τενερίφη. Αυτή η κατάσταση αναγκάζει τους εργαζόμενους να διαμένουν σε μακρινές αποστάσεις από τα ξενοδοχεία και τα εστιατόρια στα οποία εργάζονται, συμβάλλοντας και στην κυκλοφοριακή συμφόρηση της περιοχής.
- ✓ Εμπλεκόμενοι φορείς του ξενοδοχειακού κλάδου έχουν προειδοποιήσει ότι η υφιστάμενη κατάσταση οδηγεί συχνά σε ελλείψεις προσωπικού και ακόμη και σε κλείσιμο ορισμένων μονάδων ή ορόφων σε καταλύματα, λόγω της αδυναμίας εξασφάλισης επαρκούς προσωπικού για την παροχή άριστης εξυπηρέτησης.
- ✓ Σύμφωνα με το Σύλλογο Τουριστικών Καταλυμάτων της Τενερίφης, τα Κανάρια Νησιά έχουν την υψηλότερη ζήτηση για κοινωνική στέγαση μεταξύ των αυτόνομων κοινοτήτων αλλά και τον μεγαλύτερο αριθμό κενών σπιτιών. Η αύξηση καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης, χωρίς σαφείς ρυθμίσεις για το πού μπορούν να λειτουργήσουν, συνέβαλε στην άνοδο των τιμών και την έλλειψη στέγασης. Επί του παρόντος, υπάρχουν 195.000 καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης στα Κανάρια Νησιά, έχοντας σημειώσει αύξηση της τάξης του 60% τα τελευταία 6 χρόνια, σε σύγκριση με τα 325.000 επίσημα καταγεγραμμένα ξενοδοχεία και διαμερίσματα.
- ✓ Μια λύση που έχει προταθεί είναι οι Δήμοι που διαθέτουν οικιστικά οικόπεδα να διευκολύνουν τις διαδικασίες για επιχειρήσεις, οι οποίες είναι πρόθυμες να κατασκευάσουν κατοικίες για εργαζομένους με οικονομικά ενοίκια.

Επισκόπηση προβλημάτων σε διεθνές επίπεδο

Κύπρος

- ✓ Στην Κύπρο, όσον αφορά την στέγαση εποχικού προσωπικού δεν υπάρχει κάποιο νομικό πλαίσιο.
- ✓ Το Υπουργείο Εργασίας της Κύπρου, τον Απρίλιο 2024, ανακοίνωσε ότι κατόπιν αιτήματος των συντεχνιών Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία (ΠΕΟ), Συνομοσπονδία Εργαζομένων Κύπρου (ΣΕΚ) και Δημοκρατική Εργατική Ομοσπονδία Κύπρου (ΔΕΟΚ) και των εργοδοτικών οργανώσεων Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο (ΚΕΒΕ) και Ομοσπονδία Εργοδοτών & Βιομηχάνων (ΟΕΒ) συμφωνήθηκε, η ανάγκη προσέλκυσης/πρόσληψης αλλοδαπού προσωπικού στη χώρα συμπεριλαμβανομένης της γεωργίας και κτηνοτροφίας και της στέγασης αυτού με επιβάρυνση του εργοδότη. Με βάση την τηλεφωνική μας επικοινωνία με το Υπουργείο Εργασίας είναι στη διαδικασία ανάπτυξης του σχεδίου.
- ✓ Αυτά που έχουν συμφωνηθεί είναι:
  - Βελτίωση του πλαισίου των συνθηκών διαβίωσης των αλλοδαπών εργαζομένων μέσα από τη διαμόρφωση των κατάλληλων προτύπων και την παροχή των ανάλογων δυνατοτήτων.

    Στη βελτίωση του πλαισίου περιλαμβάνεται ο προσδιορισμός των αποδεκτών προτύπων και διευκολύνσεων στέγασης, ο καθορισμός των αρμοδιοτήτων ελέγχου εφαρμογής της καταλληλόλητας των υποδομών, ο ορισμός των επιπτώσεων για τις περιπτώσεις αποκλίσεων από τα καθορισμένα πρότυπα και η διαφοροποίηση του ποσοστού αποκοπής από τον καταβαλλόμενο μισθό για την παροχή στέγασης.
  - Αξιολόγηση και επικαιροποίηση της υφιστάμενης Στρατηγικής Απασχόλησης Αλλοδαπού Εργατικού Δυναμικού, για διαμόρφωση συμφωνημένου περιεχομένου.

  Η επικαιροποίηση θα βασιστεί στην αξιοποίηση των συμπερασμάτων από την εφαρμογή της υφιστάμενης στρατηγικής και θα ολοκληρωθεί, με χρονικό ορίζοντα την έγκαιρη προετοιμασία για την επόμενη περίοδο αιχμής, ενώ σε περίπτωση που η κατάληξη σε κοινώς αποδεκτή συμφωνία δεν καταστεί εφικτή, θα κατατεθεί πρόταση από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Εποχικοί εργαζόμενοι από τρίτες χώρες στην ΕΕ και στο Ηνωμένο Βασίλειο

Εισαγωγή

- ✓ Το 2020, το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Μετανάστευσης πραγματοποίησε μια μελέτη, η οποία καλύπτει κυρίως υπηκόους τρίτων χωρών που εισέρχονται και διαμένουν σε κράτος μέλος της ΕΕ με σκοπό την εποχική εργασία στο πλαίσιο της Οδηγίας για τους Εποχικούς Εργαζόμενους.
- ✓ Ως εποχικός εργαζόμενος ορίζεται ο πολίτης τρίτης χώρας που διατηρεί τον κύριο τόπο κατοικίας του σε τρίτη χώρα και διαμένει νόμιμα και προσωρινά για λόγους απασχόλησης σε κράτος μέλος της ΕΕ σε τομέα δραστηριότητας που εξαρτάται από την αλλαγή των εποχών βάσει μιας ή περισσότερων συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου που συνάπτονται απευθείας μεταξύ του πολίτη τρίτης χώρας και του εργοδότη που είναι εγκατεστημένος σε κράτος μέλος της ΕΕ.
- ✓ Σε λίγες περιπτώσεις, λαμβάνονται υπόψη και εκείνοι που μπορεί να θεωρούνται εποχικοί εργαζόμενοι αλλά δεν καλύπτονται από την Οδηγία. Καθώς η Οδηγία δεν εφαρμόζεται στην Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο, στην παρούσα μελέτη αναφέρονται σχετικά εθνικά μέτρα.
- ✓ Από την μελέτη προκύπτει ότι:
  - Οι περισσότεροι εποχικοί εργαζόμενοι στα κράτη μέλη της ΕΕ προέρχονται από γειτονικές χώρες και η πλειονότητα έχει γίνει δεκτή βάσει της Οδηγίας για τους Εποχικούς Εργαζόμενους. Από την Ουκρανία έρχονται οι περισσότεροι εργαζόμενοι. Οι πιο συνηθισμένοι τομείς στους οποίους απασχολούνται οι εποχικοί εργαζόμενοι είναι η γεωργία, ο τουρισμός και οι κατασκευές.
  - Στα περισσότερα κράτη μέλη οι εποχικοί εργαζόμενοι είναι σημαντικοί για την κάλυψη των ελλείψεων σε ορισμένους τομείς και αρκετά κράτη μέλη έχουν θεσπίσει μέτρα για την προσέλκυση εποχικών εργαζομένων. Αυτά περιλαμβάνουν συντομότερες και απλουστευμένες διαδικασίες καθώς και συνεργασία με τρίτες χώρες.
  - Ορισμένα κράτη μέλη της ΕΕ έχουν κάνει χρήση της επιλογής περιορισμού των δικαιωμάτων και της προστασίας των εποχικών εργαζομένων, ιδίως όσον αφορά την πρόσβαση σε επιδόματα ανεργίας και οικογενειακά επιδόματα.
  - Σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, αρκετοί φορείς είναι υπεύθυνοι για την παρακολούθηση των συνθηκών εργασίας. Ωστόσο, κάποιες περιπτώσεις κατάχρησης μπορεί να μην εντοπιστούν, καθώς οι εποχικοί εργαζόμενοι εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τους εργοδότες και συχνά δεν γνωρίζουν τα δικαιώματά τους. Αρκετά κράτη μέλη της ΕΕ έχουν πραγματοποιήσει ενημερωτικές εκστρατείες για να παρέχουν στους εποχικούς εργαζόμενους πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματά τους.

Εποχικοί εργαζόμενοι από τρίτες χώρες στην ΕΕ και στο Ηνωμένο Βασίλειο

Προδιαγραφές

- ✓ Όσον αφορά τη στέγαση των εποχικών εργαζόμενων, σύμφωνα με τη μελέτη:
  - Σε εθνικό επίπεδο, υπάρχουν διαφορές στον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη της ΕΕ έχουν ορίσει το επαρκές επίπεδο διαβίωσης, συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων που εστιάζουν στον χώρο διαβίωσης, την υγιεινή, την ασφάλεια, την πρόσβαση σε υπηρεσίες κοινής ωφέλειας και βασικών εγκαταστάσεων όπως κουζίνα/εστία(ες) και τουαλέτα.
  - Τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται συχνότερα είναι η υγιεινή, ο χώρος διαβίωσης και η ασφάλεια, ενώ λιγότερα κράτη μέλη έχουν κριτήρια σχετικά με βασικές εγκαταστάσεις.
  - 9 κράτη μέλη συνδυάζουν 3 ή περισσότερα κριτήρια, περιλαμβανομένων επιπλέον προδιαγραφών, για να καθορίσουν εάν το κατάλυμα διασφαλίζει επαρκές επίπεδο διαβίωσης.
- ✓ Τα κράτη μέλη που μετέφεραν την Οδηγία στο εθνικό τους δίκαιο είναι υποχρεωμένα, σύμφωνα με το Άρθρο 20, να ζητούν στοιχεία είτε από τον εργοδότη είτε από τον εποχικό εργαζόμενο που να αποδεικνύουν ότι το κατάλυμα διαθέτει ικανοποιητικές συνθήκες διαβίωσης και ότι οποιαδήποτε αλλαγή προκύψει στο κατάλυμα θα αναφέρεται στις αρμόδιες αρχές.
- ✓ Στις επόμενες σελίδες παρουσιάζεται μια επισκόπηση των κριτηρίων που χρησιμοποιούνται από κάθε κράτος μέλος της ΕΕ και το Ηνωμένο Βασίλειο.

Άρθρο 20 της Οδηγίας 2014/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Ευρωπαϊκού Συμβούλιου

- ✓ Τα κράτη μέλη απαιτούν αποδεικτικά στοιχεία ότι ο εποχιακά εργαζόμενος θα διαθέτει κατάλυμα που εξασφαλίζει ικανοποιητικές συνθήκες διαβίωσης σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και/ή πρακτική, κατά τη διάρκεια της διαμονής του/της. Η αρμόδια αρχή ενημερώνεται για οιαδήποτε αλλαγή καταλύματος του εποχιακού εργαζόμενου
- ✓ Επιπλέον, όταν το κατάλυμα παρέχεται από τον εργοδότη ή μέσω του εργοδότη:
  - μπορεί να απαιτείται από τον εποχιακό εργαζόμενο να καταβάλει ενοίκιο το ύψος του οποίου δεν είναι υπερβολικό σε σχέση με την καθαρή αμοιβή του/της και σε σχέση με την ποιότητα του καταλύματος. Το ενοίκιο αυτό δεν εκπίπτει αυτομάτως από τον μισθό του εποχιακού εργαζόμενου,
  - ο εργοδότης θα πρέπει προσφέρει στον εποχιακό εργαζόμενο μισθωτήριο συμβόλαιο ή ισοδύναμο έγγραφο που αναγράφει σαφώς τους όρους ενοικίασης του καταλύματος,
  - ο εργοδότης θα πρέπει να διασφαλίζει ότι το κατάλυμα πληροί τις γενικές προδιαγραφές υγείας και ασφάλειας που ισχύουν στο οικείο κράτος μέλος.

Εποχικοί εργαζόμενοι από τρίτες χώρες στην ΕΕ και στο Ηνωμένο Βασίλειο

Προδιαγραφές

Χώρα	Προδιαγραφές υγιεινής	Προδιαγραφές ασφάλειας	Βασικές εγκαταστάσεις (π.χ. συσκευές για την παρασκευή φαγητού, υγιεινή κ.λπ.)	Πόσιμο νερό, ηλεκτρικό ρεύμα και θέρμανση	Ελάχιστο κατοικήσιμο μέγεθος (τ.μ. για 1 άτομο)	Άλλο
Αυστρία	✓	✓	✓	✓		
Βέλγιο	✓	✓	✓	✓	✓	
Κύπρος	✓	✓				Τα καταλύματα πρέπει να πληρούν τις γενικές προδιαγραφές ασφάλειας και υγιεινής που ισχύουν στη χώρα και να διασφαλίζουν γενικά ικανοποιητικές συνθήκες διαβίωσης.
Τσεχία	✓	✓	✓	✓	8 τ.μ.	Η στέγαση θα πρέπει να είναι ανάλογης ποιότητας με τη στέγαση που συνηθίζεται στις τοπικές πόλεις.
Γερμανία	✓	✓	✓	✓	8 τ.μ. έως 6 άτομα, 8,75 τ.μ. για περισσότερα από 6 άτομα	π.χ. εγκατάσταση θέρμανσης, προσβασιμότητα σε δημόσια συγκοινωνία.
Εσθονία	✓	✓	✓	✓	8 τ.μ.	
Ελλάδα	✓	✓				
Ισπανία	✓	✓	✓	✓	4 τ.μ.	Υπουργική απόφαση του 2019 καθορίζει τα χαρακτηριστικά των κατάλληλων καταλυμάτων στον αγροτικό τομέα. Το ακίνητο πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις που ορίζει η νομοθεσία για την προσβασιμότητα και τη κατοικησιμότητα. Υπάρχουν γενικοί όροι (π.χ. φως και δημόσια συγκοινωνία) και ειδικοί όροι που σχετίζονται με εγκαταστάσεις και υπηρεσίες (π.χ. πόσιμο νερό και αποχέτευση).
Κροατία	✓	✓	✓	✓	14 τ.μ.	Τα δωμάτια που προορίζονται για στέγαση ανδρών/γυναικών πρέπει να έχουν διαχωριστικά, εκτός αν είναι μέλη της ίδιας οικογένειας.
Ουγγαρία					6 τ.μ.	
Ιρλανδία	Μ/Δ	Μ/Δ	Μ/Δ	Μ/Δ	Μ/Δ	Μ/Δ
Φιλανδία	✓	✓	✓	✓	Μ/Δ	Εάν ο εργοδότης παρέχει διαμονή, πρέπει να συμμορφώνεται με τις γενικές απαιτήσεις υγιεινής και ασφάλειας.
Γαλλία	✓	✓	✓	✓	6 τ.μ. - εξαίρεση αγροτικός τομέας: 9 τ.μ. για ένα άτομο; 7 τ.μ. για επιπλέον άτομο (μέγιστο: 6 άτομα ανά δωμάτιο)	

Πηγή: Ευρωπαϊκό Δίκτυο Μετανάστευσης

Εποχικοί εργαζόμενοι από τρίτες χώρες στην ΕΕ και στο Ηνωμένο Βασίλειο

Προδιαγραφές

Χώρα	Προδιαγραφές υγιεινής	Προδιαγραφές ασφάλειας	Βασικές εγκαταστάσεις (π.χ. συσκευές για την παρασκευή φαγητού, υγιεινή κ.λπ.)	Πόσιμο νερό, ηλεκτρικό ρεύμα και θέρμανση	Ελάχιστο κατοικήσιμο μέγεθος (τ.μ. για 1 άτομο)	Άλλο
Ιταλία	✓	✓	✓	✓	14 τ.μ.	Ελάχιστο ύψος: 2,70 μέτρα, εξαερισμός: σαλόνι και κουζίνα με ανοιγόμενο παράθυρο, μπάνιο: όταν δεν είναι εξοπλισμένο με παράθυρο, εξοπλισμένο με σύστημα αναρρόφησης.
Λιθουανία					7 τ.μ.	Επαρκές κατάλυμα με ελάχιστο 7 τ.μ. ανά εργαζόμενο.
Λουξεμβούργο	✓	✓	✓	✓	9 τ.μ.	
Λετονία	✓	✓		✓		Το σπίτι πρέπει να προστατεύεται από το κρύο, την υγρασία, τη ζέστη, τον άνεμο, τη βροχή και άλλους φορείς ασθενειών.
Μάλτα	✓	✓	✓	✓	6 τ.μ.	Η νομοθεσία της Μάλτας δεν κάνει διαφοροποίηση μεταξύ των κατοικιών για εποχικούς εργαζόμενους και άλλων οικιστικών μονάδων και επομένως ισχύουν συνήθως τα διεθνή πρότυπα. Οι ελάχιστες μικτές επιφάνειες δαπέδου όλων των νεόδμητων κατοικιών είναι 55 τ.μ. για οικιστική μονάδα ενός υπνοδωματίου, 90 τ.μ. για οικιστική μονάδα δύο υπνοδωματίων και 115 τ.μ. για κατοικία τριών υπνοδωματίων.
Ολλανδία	Μ/Δ	Μ/Δ	Μ/Δ	Μ/Δ	Μ/Δ	Μ/Δ
Πολωνία	✓	✓				Δεν έχουν καθοριστεί πρότυπα για τη διαμονή, εκτός από τη συλλογική στέγαση, όπως ξενοδοχεία και κοινωνικά καταλύματα.
Πορτογαλία	✓	✓	✓	✓	7,6 τ.μ.	Ένας κανονισμός του 1965 για τη στέγαση εντός των εργοταξίων βρίσκεται υπό αναθεώρηση για να καλύψει τις σημερινές ανάγκες καθώς και να ισχύει για όλους τους εποχικούς εργαζομένους. Υπάρχει επίσης μια προσωρινή ρύθμιση για τους εποχικούς εργαζόμενους στον αγροτικό τομέα, για μια πολύ συγκεκριμένη περιοχή της Πορτογαλίας που καθορίζει την ύπαρξη κλιματισμού. Πρέπει επίσης να προβλεφθεί σύνδεση στο διαδίκτυο, για να καταστεί δυνατή η επικοινωνία μεταξύ των εργαζομένων και των οικογενειών τους στις χώρες καταγωγής τους.
Σουηδία	✓	✓	✓	✓		Οι εποχικοί εργαζόμενοι δεν επιτρέπεται να μείνουν ως ενοικιαστές στη Σουηδία.
Σλοβενία	✓		✓	✓	8 τ.μ.	
Σλοβακία	✓	✓		✓	12 τ.μ.	Έχουν οριστεί επίσης μέγιστες επιτρεπόμενες τιμές για επιβλαβείς παράγοντες για την υγεία μέσα στα κτίρια (π.χ. ρύπανση από ακάρεα ή μούχλα).
Ηνωμένο Βασίλειο	✓	✓	✓	✓		Το κατάλυμα πρέπει να διατηρείται σε καλή κατάσταση, πρέπει να περιλαμβάνει κουζίνα, μπάνιο και τουαλέτα για τον αριθμό των ατόμων και δεν πρέπει να είναι υπερπλήρη.

Πηγή: Ευρωπαϊκό Δίκτυο Μετανάστευσης

Στέγαση προσωπικού

Άλλες πρωτοβουλίες

- ✓ Διάφοροι οργανισμοί έχουν ξεκινήσει πρωτοβουλίες για την παροχή οδηγιών όσον αφορά τη στέγαση προσωπικού, καθώς δεν φαίνεται να υπάρχουν διεθνείς κανονισμοί που να σχετίζονται με τα πρότυπα στέγασης των εργαζομένων. Ωστόσο, υπάρχουν ορισμένα διεθνή πρότυπα / οδηγίες για την ασφάλεια των τροφίμων, την αποχέτευση, τη διαχείριση απορριμμάτων που πρέπει να εφαρμόζονται, καθώς και εθνικοί ή τοπικοί οικοδομικοί κανονισμοί που πρέπει να τηρούνται.
- ✓ Η ETAA, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα για την Ανασυγκρότηση και την Ανάπτυξη, έχει δημοσιεύσει ένα καθοδηγητικό σημείωμα που αφορά τις διαδικασίες και τα πρότυπα που πρέπει να εφαρμόζονται για τη στέγαση των εργαζομένων στα έργα που χρηματοδοτούνται από την ETAA. Ο οδηγός καλύπτει τομείς όπως η δασοκομία, η γεωργία, οι επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, οι κατασκευές, η εξόρυξη κ.λπ. με τύπους καταλυμάτων όπως κατασκηνώσεις, χωριά εργαζομένων, κοιτώνες, κινητές μονάδες κ.λπ. Ο οδηγός δεν προορίζεται για τον τομέα του τουρισμού, αλλά παρέχει ενδιαφέρουσες πληροφορίες όσον αφορά τη διαδικασία, οι οποίες θα μπορούσαν να είναι χρήσιμες στη παρούσα μελέτη. Η προτεινόμενη διαδικασία καλύπτει:
  1. Εκτίμηση αναγκών: υπάρχει ανάγκη για στέγαση εργαζομένων; Αξιολογήστε τη διαθεσιμότητα του τοπικού εργατικού δυναμικού και τη διαθεσιμότητα υφιστάμενων κατοικιών
  2. Εκτίμηση επιπτώσεων: ποιες είναι οι αναμενόμενες επιπτώσεις (θετικές & αρνητικές) στην τοπική κοινωνία; Αξιολογήστε τις υπάρχουσες κοινοτικές υποδομές, υπηρεσίες και εγκαταστάσεις, υγεία και ασφάλεια στην κοινότητα, κοινωνική συνοχή
  3. Κατασκευή: ποια πρότυπα διαμονής χρειάζονται; Εφαρμογή τουλάχιστον των ελάχιστων απαιτήσεων
  4. Διαχείριση: ποια συστήματα διαχείρισης απαιτούνται; Πλάνα σχετικά με την υγεία, την ασφάλεια, τα κοινοτικά δικαιώματα, την επίλυση / διαχείριση συγκρούσεων, την αναθεώρηση πολιτικών
- ✓ Ο Διεθνής Οργανισμός Εργασίας, μια υπηρεσία των Ηνωμένων Εθνών του οποίου ο σκοπός είναι να προάγει την κοινωνική και οικονομική δικαιοσύνη με τον καθορισμό διεθνών προτύπων εργασίας, έχει δημοσιεύσει έναν δισέλιδο οδηγό για τη στέγαση των εργαζομένων ως μέρος μιας σύμβασης εργασίας. Αφορά γενικές κατευθυντήριες γραμμές για την περιοχή διαμονής και τις τοπικές κοινότητες, τα πρότυπα στέγασης, τις εγκαταστάσεις υγιεινής, την υγεία και την ασφάλεια και την επιθεώρηση των χώρων.
- ✓ Ένα άλλο παράδειγμα για την παροχή καθοδήγησης σχετικά με την παροχή στέγασης, σε προσωρινά καταλύματα σε αυτή την περίπτωση για εργαζόμενους στο Ηνωμένο Βασίλειο, παρέχεται από την Fresh Produce Consortium και ενημερώνεται τακτικά. Ο οργανισμός θεωρεί ότι η κοινοποίηση καλών πρακτικών διασφαλίζει ότι οι εργαζόμενοι που απασχολούνται στον κλάδο ζουν όχι μόνο σε ένα ασφαλές περιβάλλον, αλλά και σε ένα αποδεκτό από την άποψη της άνεσης και της ασφάλειας. Περιλαμβάνονται λίστες ελέγχου αυτοαξιολόγησης για τους εργοδότες.
- ✓ Η Επιθεώρηση Εργασίας της Νορβηγίας παρέχει στην πλατφόρμα της μια επισκόπηση των απαιτήσεων για τη στέγαση του προσωπικού (εάν παρέχεται από τον εργοδότη). Οι απαιτήσεις καλύπτουν το μέγεθος, τον εξοπλισμό και τα έπιπλα, την πυρασφάλεια, τη χωρητικότητα, τις συνθήκες (αερισμός, υγρασία κ.λπ.) και ότι το κατάλυμα είναι σχεδιασμένο για τον αριθμό των ατόμων που διαμένουν, καθώς και ότι τα πρότυπα είναι σύμφωνα με τις τεχνολογικές και κοινωνικές εξελίξεις. Η επιθεώρηση εργασίας έχει το δικαίωμα να διενεργήσει αυτοψία το κατάλυμα.
- ✓ Μια πρωτοβουλία που επικεντρώνεται στον τομέα της φιλοξενίας προέρχεται από την Ιρλανδική Ομοσπονδία Ξενοδόχων, η οποία παρέχει τα βασικά ελάχιστα πρότυπα για τα ακίνητα που προσφέρουν διαμονή σε προσωπικό. Τα πρότυπα καλύπτουν μονόκλινα, δίκλινα και τρίκλινα δωμάτια, μπάνιο με ντους και τουαλέτα (μέγιστο 6 άτομα), κατάλληλα έπιπλα και εξοπλισμό, συμμόρφωση με τους κανονισμούς πυρασφάλειας, υγείας και ασφάλειας, πλυντήριο ρούχων και στεγνωτήριο εντός του χώρου διαμονής του προσωπικού, σαλόνι ή αίθουσα αναψυχής , έλεγχος πρόσβασης, τακτικοί έλεγχοι κ.λπ.

3 Υφιστάμενη κατάσταση στην Ελλάδα

Εργατικό δυναμικό

Απαιτούμενες θέσεις, αριθμός εργαζομένων και % ελλείψεων στα ξενοδοχεία

- ✓ Το 2023, οι απαιτούμενες θέσεις εργασίας στα ξενοδοχεία αυξήθηκαν σε σύγκριση με το 2022 και το 2021.
- ✓ Παρόλο την αύξηση των απαιτούμενων θέσεων, το ποσοστό των ελλείψεων μειώθηκε το 2023 (20%) σε σύγκριση με το 2022 (23%) και το 2021 (22%), λόγω της αύξησης του αριθμού των εργαζομένων.
- ✓ Το υψηλότερο ποσοστό ελλείψεων καταγράφεται στα ξενοδοχεία 3* (24%), ενώ το χαμηλότερο στα ξενοδοχεία 5* (14%). Σε απόλυτους αριθμούς, ο υψηλότερος αριθμός απαιτούμενων θέσεων καταγράφεται στα ξενοδοχεία 4*.
- ✓ Οι μεγαλύτερες ελλείψεις προσωπικού σε απόλυτους αριθμούς καταγράφονται στις ακόλουθες ειδικότητες: καμαριέρα, σερβιτόρος, βοηθός σερβιτόρου, barista / barman – barwoman, receptionist, λαντζέρης και καθαριστής εσωτ. & εξωτ. χώρων.

Απαιτούμενες θέσεις, αριθμός εργαζομένων και % ελλείψεων στα ξενοδοχεία ανά κατηγορία 2023

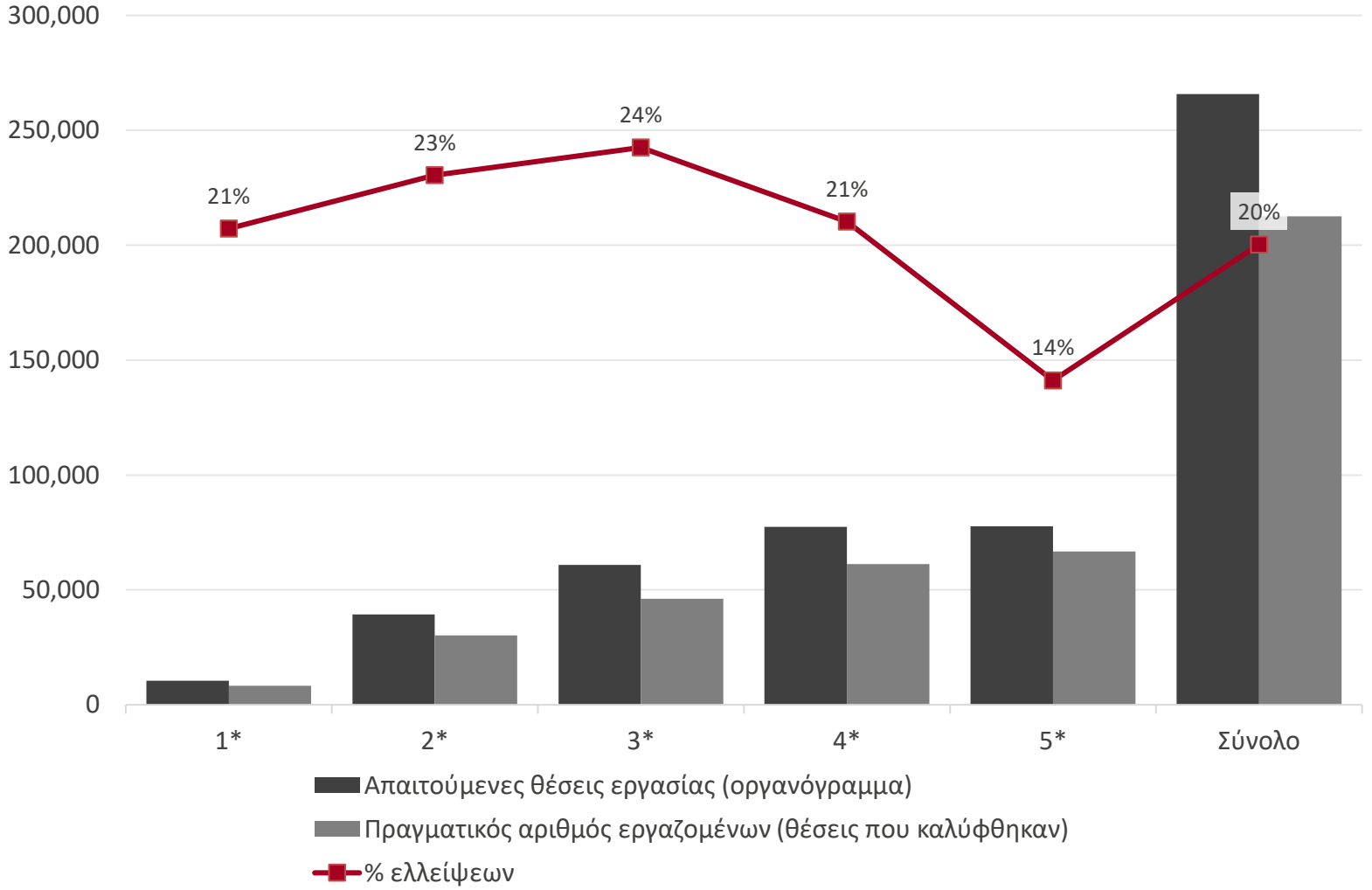

Πηγή: ΙΤΕΠ

Πληθυσμός
Εξέλιξη

- ✓ Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Eurostat, ο πληθυσμός της Ελλάδας αναμένεται να μειωθεί κατά 14% μέχρι το 2050 και κατά 30% μέχρι το 2100 (βασικό σενάριο).
- ✓ Μέχρι το 2050 τα σενάρια δεν διαφοροποιούνται σημαντικά μεταξύ τους. Μετά το 2050, καταγράφονται σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ των σεναρίων.
- ✓ Με βάση το πιο αισιόδοξο σενάριο (υψηλές μεταναστευτικές ροές) ο πληθυσμός της Ελλάδας εκτιμάται ότι θα μειωθεί κατά 21% μέχρι το 2100, ενώ σύμφωνα με το σενάριο μηδενικών μεταναστευτικών ροών ο πληθυσμός θα μειωθεί κατά 45%.

Πληθυσμιακή εξέλιξη πληθυσμού ανά σενάριο 2023 – 2100 (εκατ.)

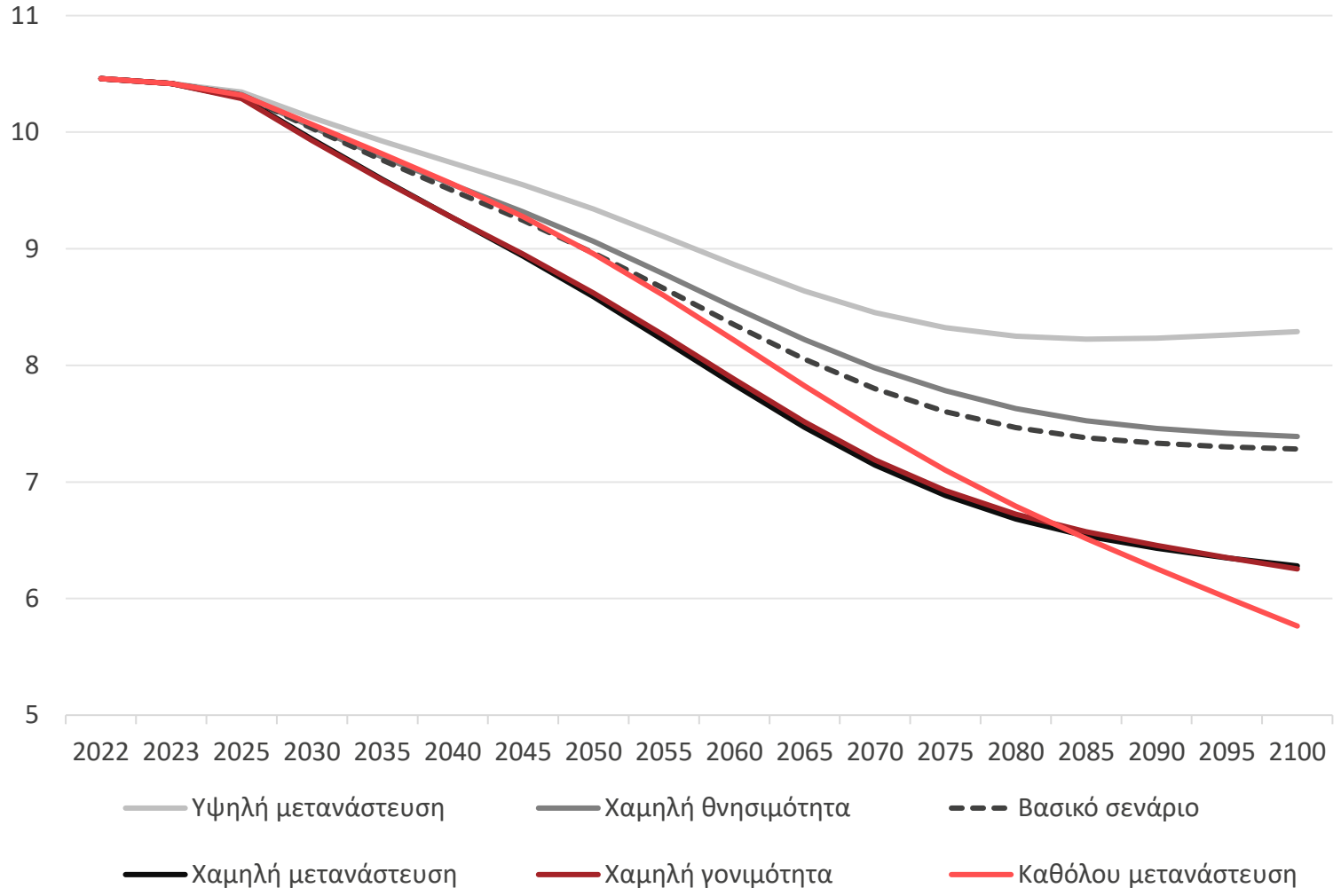

Πηγή: Eurostat – EUROPOP 2023

Άδειες διαμονής για εργασία πολιτών τρίτων χωρών

2023 & 2024

- ✓ Τον Μάρτιο του 2023, παρατηρώντας τις ελλείψεις εργατικού προσωπικού στον πρωτογενή τομέα, η κυβέρνηση υπόγραψε διμερή σύμβαση με την Αίγυπτο και το Μπαγκλαντές για συνολικά 20.000 εργάτες και αφορούσε τη διετία 2023 – 2024, ΦΕΚ Β΄2189 – 3/4/2023 και ταυτόχρονα δόθηκε η δυνατότητα σε 147.925 αλλοδαπούς από τρίτες χώρες που στις 30/11/23 διέμεναν για τρία συναπτά έτη στη χώρα να εργαστούν νόμιμα παίρνοντας άδεια διαμονής, έχοντας τη δυνατότητα με βάση τους πίνακες ανά Περιφέρεια να εργαστούν (εποχικά, είτε όλο το χρόνο, με εξαρτημένη εργασία, αλιεργάτες, υψηλή ειδίκευση) και παράλληλα την δυνατότητα μετάκλησης στους κλάδους εστίασης και καταλυμάτων.

  Για τους εργαζόμενους από τρίτες χώρες ισχύει το ίδιο θεσμικό πλαίσιο που διέπει τις εργασιακές σχέσεις των Ελλήνων και Ευρωπαίων εργαζομένων σε αμοιβές, στο ύψος του κατώτατου μισθού, το ωράριο εργασίας, τις συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας κτλ.

  Επιπλέον, για τους εποχικούς εργαζόμενους θα πρέπει να εξασφαλίζεται κατάλυμα για τη διαμονή τους. Ο συνολικός αριθμός εργαζομένων στους κλάδους εστίασης και καταλυμάτων είναι 9.261 στο σύνολο της χώρας.

- ✓ Παράλληλα, η κυβέρνηση επιθυμεί να συνάψει αντίστοιχες συμφωνίες με την Αρμενία, τη Γεωργία, τη Μολδαβία, τις Φιλιππίνες και το Βιετνάμ. Μέχρι στιγμής δεν υπάρχει κάποια συμφωνία.

Νομικό πλαίσιο

Στέγαση προσωπικού

- ✓ Τον Ιούλιο του 2024, ψηφίστηκε το νομοσχέδιο με τίτλο «Ενίσχυση των τουριστικών υποδομών και της τουριστικής εκπαίδευσης, επικαιροποίηση του πλαισίου άσκησης του επαγγέλματος των ξεναγών και των χρονομεριστικών μισθώσεων, ρυθμίσεις τουριστικών φορέων και άλλες διατάξεις για την ενίσχυση του τουρισμού», το οποίο, μεταξύ άλλων, προβλέπει τη δυνατότητα των κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων να δημιουργούν εγκαταστάσεις δωματίων προσωπικού.
- ✓ Σύμφωνα με το άρθρο 66 του Νόμου 5121 (βλ. Παράρτημα Α), επιτρέπεται η ανέγερση δωματίων για διαμονή του προσωπικού των κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων, είτε εντός των οικοπέδων ή γηπέδων επί των οποίων ανεγείρονται τα ξενοδοχειακά καταλύματα, είτε σε αυτοτελή οικόπεδα ή γήπεδα, σύμφωνα με τους παρακάτω όρους και προϋποθέσεις:
  - Τα δωμάτια προσωπικού που ανεγείρονται εντός των οικοπέδων ή γηπέδων επί των οποίων ανεγείρονται τα παραπάνω κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα υπόκεινται στους ισχύοντες όρους και περιορισμούς δόμησης για την ανέγερση ξενοδοχειακών καταλυμάτων.
  - Το εμβαδόν του δίκλινου υπνοδωματίου ορίζεται κατ' ελάχιστο σε 14 τμ, συμπεριλαμβανομένου του λουτρού με τα λοιπά υγιεινής και εξοπλισμό μπάνιου, επιπρόσθετα δε απαιτούνται κοινόχρηστοι χώροι πλυντηρίου - στεγνωτηρίου και σιδερωτηρίου, καθώς και κοινόχρηστη κουζίνα εμβαδού τουλάχιστον 15 τμ.
  - Τα δωμάτια προσωπικού μπορούν επίσης να ανεγείρονται εντός αυτοτελών οικοπέδων ή γηπέδων σε απόσταση έως 10 χιλιομέτρων από το κύριο ξενοδοχειακό κατάλυμα. Στην περίπτωση αυτή τα δωμάτια προσωπικού υπόκεινται στους ισχύοντες όρους και περιορισμούς για την ανέγερση ξενοδοχειακών καταλυμάτων, καθώς και στις ισχύουσες τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές για ξενοδοχεία 2 αστέρων, χωρίς να είναι υποχρεωτική η κατάταξη τους σε κατηγορίες αστέρων (μη εφαρμοζόμενου κατά τα λοιπά του άρθρου 6 της υπ’ αρ. 4418/5.3.2019 απόφασης της Υπουργού Τουρισμού).
  - Τα δωμάτια προσωπικού προορίζονται αποκλειστικά για τη διαμονή του προσωπικού:
    - της επιχείρησης που λειτουργεί το ξενοδοχειακό κατάλυμα,
    - των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος που δραστηριοποιούνται με συμβατικούς όρους, εντός του ξενοδοχειακού καταλύματος,
    - των εγκαταστάσεων ειδικής τουριστικής υποδομής, που έχει ανεγερθεί σε συνδυασμό με το κύριο ξενοδοχειακό κατάλυμα.

Νομικό πλαίσιο

Στέγαση προσωπικού

- ✓ Με βάση το νομοσχέδιο όπως περιγράφεται παραπάνω παρατηρούμε τα εξής:
  - Η εφαρμογή του αφορά μόνο στη δημιουργία νέων μονάδων διαμονής προσωπικού και όχι στην υφιστάμενη κατάσταση στέγασης προσωπικού.
  - Στα μεν δωμάτια προσωπικού που ανεγείρονται εντός των οικοπέδων των κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων ορίζεται κατ' ελάχιστο το εμβαδό του δίκλινου δωματίου (14 τμ) και είναι υποχρεωτική η δημιουργία κοινόχρηστων χώρων πλυντηρίου – στεγνωτηρίου και σιδερωτηρίου καθώς και κουζίνας, στα δωμάτια προσωπικού που ανεγείρονται σε αυτοτελή οικόπεδα ή σε γήπεδα σε απόσταση 10 χλμ από το ξενοδοχειακό κατάλυμα ισχύουν οι λειτουργικές προδιαγραφές για ξενοδοχεία 2 αστέρων, που δεν έχει τις ίδιες προδιαγραφές όπως περιγράφεται παραπάνω αλλά και δεν επιτρέπεται η δημιουργία κοινόχρηστης κουζίνας στα ξενοδοχεία.
  - Τα δωμάτια προσωπικού προορίζονται αποκλειστικά για την διαμονή του προσωπικού της επιχείρησης, χωρίς να υπάρχει η ευελιξία ενοικίασης κάποιων δωματίων σε ξενοδοχεία μικρής δυναμικότητας να στεγάσουν το προσωπικό τους.
  - Εφόσον οι όροι και περιορισμοί δόμησης για την δημιουργία δωματίων προσωπικού υπόκεινται στην κατηγορία των ξενοδοχειακών καταλυμάτων πώς θα είναι η αίτηση που θα κατατεθεί στην Πολεοδομία και πώς θα χαρακτηρίσει την άδεια; Άδεια ξενοδοχείου ή δωμάτια; Έχει σταλεί αίτηση προς την ΠΥΤ για τον προσδιορισμό των παραπάνω ερωτήσεων.

Νομικό πλαίσιο

Συλλογική Σύμβαση Εργασίας & Έλεγχος υφιστάμενων χώρων διαμονής προσωπικού

- ✓ Η Συλλογική Σύμβαση Εργασίας «για τους όρους αμοιβής και εργασίας των εργαζομένων στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις όλης της χώρας», που υπεγράφη 16/12/2022, αναφέρει στο άρθρο 4, παράγραφος 4.8 «*Για όσους εργαζόμενους που αφορά η παρούσα σύμβαση, απασχολούνται σε ξενοδοχεία που βρίσκονται εκτός πόλεων και κωμοπόλεων και επιθυμούν τη διαμονή τους στο ξενοδοχείο, δικαιούται ο εργοδότης να εκπίπτει ποσοστό 7% επί των βασικών μισθών*».

- ✓ Στην Ρόδο η Τοπική Συλλογική Σύμβαση που υπεγράφη τον Σεπτέμβριο του 2022 για το διάστημα 2022 – 2025, στο άρθρο 7 σχετικά με το επίδομα στέγασης και τροφή παράγραφος 7.1.

  «*Εφ' όσον η επιχείρηση παρέχει στέγη στον εργαζόμενο εντός ή εκτός των εγκαταστάσεων της, αφαιρεί ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (-15%), επί των εκάστοτε βασικών μισθών του εργαζομένου. Το ποσοστό αυτό αφαιρείται μόνο σε περίπτωση που ο εργαζόμενος διαμένει μόνος του ή με έναν το πολύ (01) συγκάτοικο, σε δωμάτιο το οποίο διαθέτει δικό του λουτρό και κλιματισμό. Σε κάθε άλλη περίπτωση αφαιρείται δέκα τοις εκατό (-10%), επί των εκάστοτε βασικών μισθών, του εργαζομένου*».

  Ωστόσο, κατά την διενέργεια των συνεντεύξεών μας στην Ρόδο πληροφορηθήκαμε ότι οι περισσότεροι εργοδότες που προσφέρουν διαμονή στο προσωπικό δεν αφαιρούν αυτό το ποσοστό του βασικού μισθού, ιδιαίτερα σε μια αγορά με έλλειψη προσωπικού.

- ✓ Κατόπιν ενδελεχούς έρευνας και επικοινωνίας με την Επιθεώρηση Εργασίας οι αρμοδιότητες του τμήματος υγείας και ασφάλειας αφορούν μόνο την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων εντός του χώρου εργασίας τους. Αναφορικά με τις συνθήκες διαμονής του εποχικού προσωπικού δεν έχουν καμία απολύτως αρμοδιότητα και κατά δήλωσή τους αφορά καθαρά τις συμβάσεις που έχουν μεταξύ τους εργοδότης με τον εκάστοτε εργαζόμενο. Το τμήμα εργασιακών σχέσεων της Επιθεώρησης Εργασίας ασχολείται μόνο με την τήρηση του ωραρίου, τα ένσημα και τις αμοιβές των εργαζομένων.

- ✓ Τον Αύγουστο του 2024 δημοσιεύθηκε η Υπουργική Απόφαση για τον "καθορισμό των προδιαγραφών υγείας και ασφάλειας του καταλύματος που παρέχεται στον εποχιακό εργαζόμενο πολίτη τρίτης χώρας στο ΦΕΚ Β΄ 4577 – 6/8/2024 (βλ. Παράρτημα Β). Ενδεικτικά αναφέρουμε κάποιες απαραίτητες προϋποθέσεις για την επιλογή καταλύματος διαμονής: επαρκής παροχή νερού, σύνδεση με το αποχετευτικό δίκτυο, ηλεκτροδότηση, στεγάνωση κα. Επίσης, το κατάλυμα θα πρέπει να διαθέτει τουλάχιστον έναν κύριο χώρο με φυσικό φωτισμό και αερισμό, χώρο κουζίνας εξοπλισμένη (κατσαρόλες, πιατικά, ψυγείο, κουζίνα κτλ) , κατ΄ ελάχιστο ένα χώρο υγιεινής για κάθε 6 εργαζομένους με φυσικό ή τεχνητό εξαερισμό. Ο ελάχιστος χώρος ανά εργαζόμενο θα πρέπει να είναι 8 τμ, χωρίς να υπολογίζονται οι χώροι κοινής χρήσης και σε περίπτωση διαβίωσης εργαζομένων διαφορετικού φύλου, το κατάλυμα θα πρέπει να διαθέτει υπνοδωμάτια και μπάνιο ξεχωριστά για άνδρες και γυναίκες.

Έρευνα ξενοδοχείων

Κατανομή στέγασης ξενοδοχειακού προσωπικού και ιδανική κατανομή

- ✓ Σύμφωνα με την έρευνα στα ξενοδοχεία της Ελλάδας, η πλειοψηφία του προσωπικού φροντίζει μόνο του για τη διαμονή του (56%), ενώ περίπου στο 34% παρέχεται διαμονή εκτός του/ων ξενοδοχείου/ων (σε συγκρότημα και σε μεμονωμένα διαμερίσματα). Στο 10% του προσωπικού παρέχεται διαμονή εντός του/ων ξενοδοχείων.
- ✓ Στους ξενοδοχειακούς ομίλους το 55% του προσωπικού φροντίζει μόνο του για τη διαμονή του, ενώ στο 35% παρέχεται διανομή εκτός των ξενοδοχείων (σε συγκρότημα και σε μεμονωμένα διαμερίσματα). Το 10% του προσωπικού διαμένει εντός των ξενοδοχείων.
- ✓ Όσον αφορά τα μεμονωμένα ξενοδοχεία, το ποσοστό του προσωπικού που φροντίζει μόνο του για τη διαμονή του (61%) είναι μεγαλύτερο από αυτό των ξενοδοχειακών ομίλων, ενώ το ποσοστό του προσωπικού στο οποίο παρέχεται διαμονή εκτός του ξενοδοχείου είναι μικρότερο (25%). Στο 14% του προσωπικού των μεμονωμένων ξενοδοχείων παρέχεται διαμονή εντός του ξενοδοχείου.

Κατανομή στέγασης ξενοδοχειακού προσωπικού

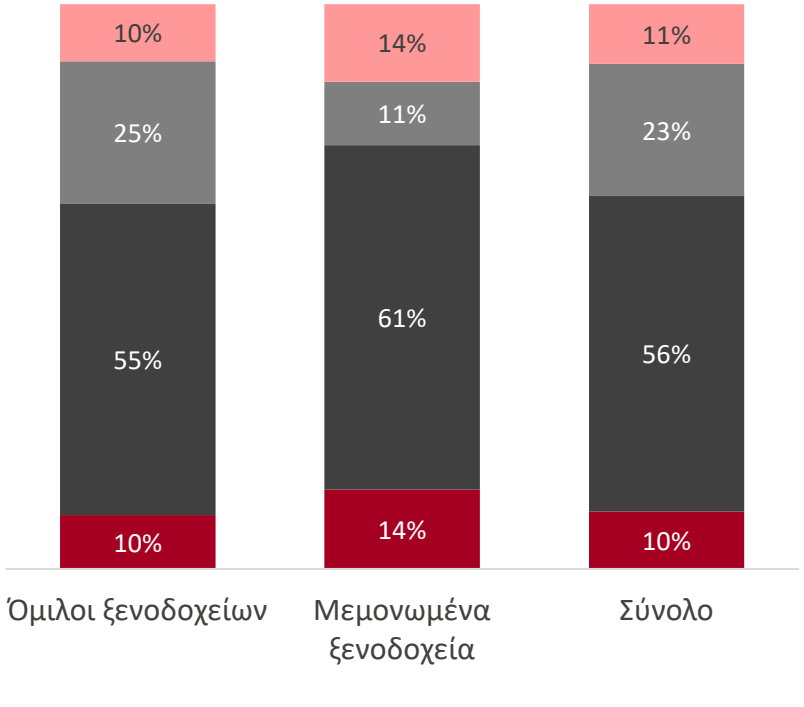

Πηγή: GBR Consulting

Ιδανική κατανομή

- ✓ Σύμφωνα με τους περισσότερους ξενοδόχους η ιδανική κατάσταση για τη στέγαση του προσωπικού είναι το προσωπικό να διαμένει σε συγκρότημα εκτός του ξενοδοχείου. Ωστόσο, κάποιοι είναι της άποψης το προσωπικό να διαμένει εντός του ξενοδοχείου, ενώ κάποιοι άλλοι πιστεύουν ότι το προσωπικό πρέπει να φροντίζει μόνο του τη διαμονή του. Για το τελευταίο εξαρτάται από την τοποθεσία του ξενοδοχείου. Τα ξενοδοχεία που βρίσκονται πιο κοντά σε μια πόλη είναι λιγότερο εξαρτώμενα από εξωτερικά καταλύματα σε σύγκριση με τα ξενοδοχεία που βρίσκονται σε απομακρυσμένες περιοχές.
- ✓ Η διαμονή του προσωπικού εντός του ξενοδοχείου μπορεί να προκαλέσει κάποια ζητήματα όπως:
  - δεν διαχωρίζεται το εργασιακό περιβάλλον από την κοινωνική ζωή του προσωπικού,
  - το προσωπικό θα κυκλοφορεί στο ξενοδοχείο κατά τη διάρκεια του ελεύθερου χρόνου του και μπορεί να προκληθούν προβλήματα και με τους πελάτες.

  Από την άλλη πλευρά, κάποιοι ξενοδόχοι πιστεύουν ότι προσφέροντας έναν αριθμό δωματίων για το προσωπικό εντός του ξενοδοχείου παρέχει ασφάλεια στα νεαρής ηλικίας άτομα και στους ασκούμενους.
- ✓ Ορισμένοι ερωτηθέντες ανέφεραν ότι οι μικτές λύσεις θα ήταν ιδανικές, όπου ένα μέρος του προσωπικού να μένει εντός ξενοδοχείου και το υπόλοιπο εκτός του ξενοδοχείου, είτε σε εξωτερικά καταλύματα που ανήκουν ή ενοικιάζονται από το ξενοδοχείο είτε σε καταλύματα που ενοικιάζονται από τα ίδιο το προσωπικό.

Έρευνα ξενοδοχείων

Θέματα σχετικά με τη στέγαση εποχικού προσωπικού

Από τους ερωτηθέντες τέθηκαν τα ακόλουθα θέματα:

- ✓ Χαμηλή διαθεσιμότητα καταλυμάτων στέγασης προσωπικού.
- ✓ Αρκετά σπίτια και διαμερίσματα έχουν μετατραπεί σε καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης και δεν είναι διαθέσιμα για μακροχρόνιες μισθώσεις.
  - Το προσωπικό δεν μπορεί να βρει οικονομικά προσιτή στέγαση.
  - Κατά τη διάρκεια του χειμώνα οι μονάδες βραχυχρόνιας μίσθωσης παραμένουν κενές με αποτέλεσμα ορισμένες περιοχές να ερημώνουν.
  - Λόγω της ραγδαίας εξάπλωσης των καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης ορισμένες περιοχές έχουν χάσει την αυθεντικότητά τους.
- ✓ Χαμηλής ποιότητας καταλύματα στέγασης προσωπικού σε ορισμένες περιπτώσεις εντός και εκτός των ξενοδοχείων.
- ✓ Υψηλό κόστος καταλυμάτων στέγασης προσωπικού.
- ✓ Μη βολική τοποθεσία καταλυμάτων / μεγάλη απόσταση από το ξενοδοχείο.
- ✓ Κάποιοι ιδιοκτήτες ακινήτων προτιμούν να παραχωρήσουν τα ακίνητά τους, για στέγαση προσωπικού, έναντι εύλογου τιμήματος χωρίς όμως να αποδέχονται τη διαδικασία υπογραφής επίσημων εγγράφων μίσθωσης.
- ✓ Καταλύματα στέγασης προσωπικού χωρίς προδιαγραφές και κανόνες.
- ✓ Η στέγαση του προσωπικού εντός του ξενοδοχείου ορισμένες φορές οδηγεί σε δημιουργία προβλημάτων είτε μεταξύ του προσωπικού είτε και με τους πελάτες.

Ομάδες εργαζομένων σε κοινωνικά δίκτυα

- ✓ Κατόπιν επίσκεψης στα κοινωνικά δίκτυα παρατηρήσαμε αγγελίες προσφοράς εργασίας που προκειμένου να τους προτιμήσουν οι ενδιαφερόμενοι αναφέρουν:
  - Καλές συνθήκες διαμονής
  - Κάθε εργαζόμενος έχει το δικό του δωμάτιο
  - Διαμονή (όχι υπόγειο, κοντέινερ)
  - Παροχή διαμονής εντός του ξενοδοχείου
- ✓ Με βάση αναρτημένα σχόλια ομάδων εργαζομένων στα κοινωνικά δίκτυα, τα κύρια προβλήματα που αντιμετωπίζουν είναι:
  - Κακές συνθήκες διαμονής λόγω έλλειψης κλιματισμού, ύπαρξη υγρασίας,
  - Πολλά άτομα σε ένα δωμάτιο χωρίς να τηρούνται οι κανόνες υγιεινής,
  - Διαμονή σε υπόγειο, container και γενικότερα μη ενδεδειγμένους χώρους,
  - Δύσκολες συνθήκες διαμονής λόγω μη πραγματοποίησης απεντομώσεων.

Έρευνα ξενοδοχείων

Προτάσεις και ιδέες της αγοράς σχετικά με τη στέγαση προσωπικού

Οι ερωτηθέντες εξέφρασαν τα ακόλουθα για τη βελτίωση της κατάστασης:

- ✓ Στέγαση προσωπικού εντός του ξενοδοχείου
  - Ανάπτυξη δωματίων προσωπικού εντός των ξενοδοχείων με επέκταση του συντελεστή δόμησης.
  - Στα νεόδμητα ξενοδοχεία να οριστεί υποχρεωτικός αριθμός τετραγωνικών μέτρων για στέγαση προσωπικού καθώς και κανόνες διαβίωσης, χωρίς τη δυνατότητα χρήσης από πελάτες.
  - Δυνατότητα αξιοποίησης / νομιμοποίησης βοηθητικών χωρών στα ξενοδοχεία, για τη στέγαση του προσωπικού.
  - Επιδότηση και ελαφρύνσεις στα ξενοδοχεία που προσφέρουν στέγαση στο προσωπικό.
- ✓ Στέγαση του προσωπικού εκτός του ξενοδοχείου
  - Παροχή επιδότησης ενοικίου στο προσωπικό που αναλαμβάνει μόνο του τη στέγαση.
  - Έλεγχος, ρυθμίσεις και περιορισμός των καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης.
  - Ανέγερση συγκροτημάτων στέγασης προσωπικού εκτός σχεδίου, με κίνητρα για την κατασκευή τους.
  - Ρύθμιση περιοχών για ένταξη στο πολεοδομικό σχέδιο με σκοπό τη δημιουργία κατοικιών για στέγαση προσωπικού.
  - Αξιοποίηση δημοτικών ακινήτων που δεν βρίσκονται σε λειτουργία και μετατροπή τους σε διαμερίσματα για στέγαση προσωπικού.
  - Αξιοποίηση παλαιών και ανεκμετάλλευτων ιδιωτικών ακινήτων και μετατροπή τους σε διαμερίσματα για στέγαση προσωπικού.
  - Ανακαίνιση ξενοδοχείων που δεν λειτουργούν μετατρέποντάς τα σε συγκροτήματα στέγασης προσωπικού.
  - Αλλαγή χρήσης ξενοδοχείων 1, 2 και 3 αστέρων για να προσφέρουν διαμονή στο προσωπικό άλλων ξενοδοχείων.
  - Καθορισμός πλαισίου ρύθμισης των ενοικίων με βάση τις προδιαγραφές των ενοικιαζόμενων ακινήτων, δηλαδή υψηλή ποιότητα ακινήτου – υψηλό ενοίκιο και αντίστοιχα χαμηλή ποιότητα ακινήτου – χαμηλό ενοίκιο.
  - Ανάπτυξη νέου τύπου χώρου φιλοξενίας από το ξενοδοχείο που θα εξυπηρετεί μόνο το προσωπικό αυτού του ξενοδοχείου, και επομένως οι μονάδες αυτές δεν θα παράγουν έσοδα. Το προσωπικό που αποκτά κατάλυμα θα μπορούσε να εγγραφεί μέσω της πλατφόρμας ΕΡΓΑΝΗ παρέχοντας εύκολο έλεγχο. Με την ανάπτυξη νέων μονάδων, αυτοί οι ξενοδόχοι θα απελευθερώσουν άλλες μονάδες στέγασης προσωπικού στην αγορά που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν από μικρότερες τουριστικές μονάδες.

4 Ρόδος

Έρευνα στη Ρόδο

Υφιστάμενη κατάσταση

- ✓ Ο Δήμος Ρόδου ανέφερε ότι αντιμετωπίζει προβλήματα στην προσέλκυση δημοσίων υπαλλήλων σε συνδυασμό με τη σοβαρή έλλειψη επιλογών διαμονής. Από την άλλη πλευρά υπολογίζεται ότι υπάρχουν περίπου 2.000 αχρησιμοποίητα δημόσια ακίνητα που βρίσκονται στο νησί της Ρόδου. Το νέο εκλεγμένο δημοτικό συμβούλιο βρίσκεται σε διαδικασία απογραφής αυτών των κτιρίων.

- ✓ Η Ρόδος διαθέτει 518 ξενοδοχεία που προσφέρουν 50.774 δωμάτια σύμφωνα με τα στοιχεία του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδος (Δεκέμβριος 2023). Εκτός από τα ξενοδοχεία, υπάρχουν περίπου 7.000 μονάδες βραχυχρόνιας μίσθωσης.

- ✓ Περίπου το 20% των δωματίων των ξενοδοχείων βρίσκονται στη νότια πλευρά του νησιού, όπου οι ανάγκες για διαμονή προσωπικού είναι σημαντικά υψηλότερες από ό,τι στη βόρεια πλευρά. Γενικά, η διαθεσιμότητα καταλυμάτων στέγασης προσωπικού είναι περιορισμένη, και επομένως ακριβή, και μερικές φορές μακριά από τα ξενοδοχεία. Μια λύση που έχει βρεθεί είναι να νοικιάζονται ή να αγοράζονται παλιά ξενοδοχεία χαμηλής κατηγορίας και να ανακαινίζονται εφόσον είναι απαραίτητο. Όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη ανέφεραν ότι γενικά δεν υπάρχουν παράπονα από το προσωπικό. Μεγάλοι ξενοδοχειακοί όμιλοι έχουν αναπτύξει ή σχεδιάζουν να αναπτύξουν μονάδες στέγασης προσωπικού / χωριά.

- ✓ Οι ελλείψεις προσωπικού αυξήθηκαν μετά την πανδημία Covid-19, όταν το προσωπικό έφυγε από το νησί για να εργαστεί αλλού. Η νέα εισροή εποχικών εργαζομένων (Έλληνες & αλλοδαποί) χρειάζεται αξιοπρεπή διαμονή, ενώ το μέγεθος της αγοράς βραχυχρόνιας μίσθωσης αυξάνεται συνεχώς και τα αχρησιμοποίητα κτίρια δεν αξιοποιούνται. Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, πολύ λίγοι ξενοδόχοι χρεώνουν το προσωπικό για τα καταλύματα που τους προσφέρουν όπως ορίζεται στην Τοπική Συλλογική Σύμβαση λόγω της έλλειψης προσωπικού.

Τοποθεσίες ξενοδοχείων ανά κατηγορία

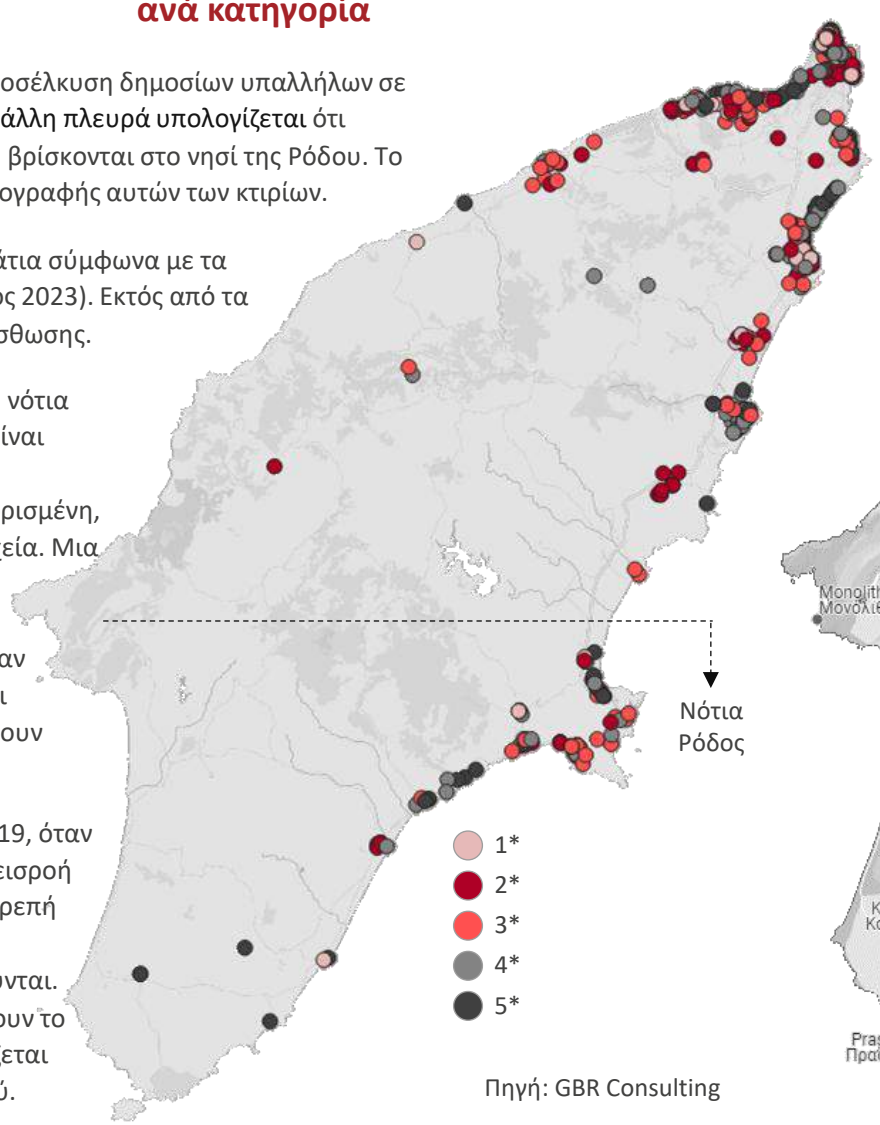

Πηγή: GBR Consulting

Τοποθεσίες μονάδων βραχυχρόνιας μίσθωσης

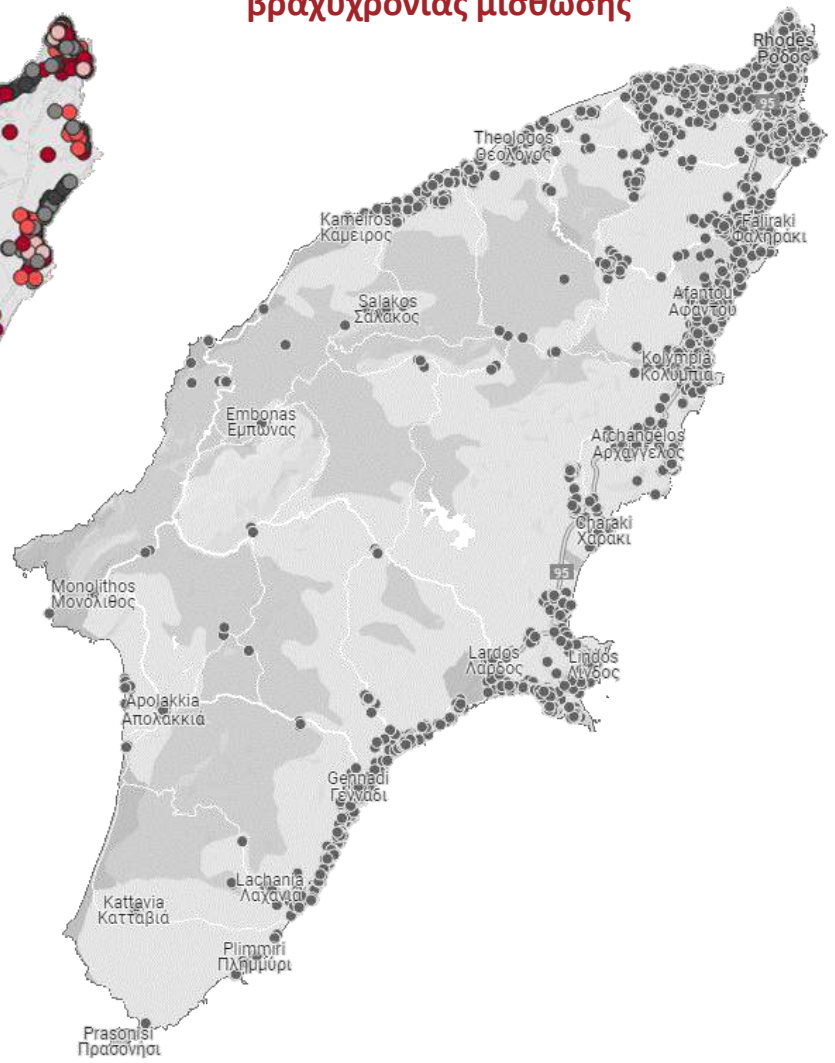

Πηγή: AirDNA

5 Προτάσεις

Προτάσεις

Σε μια αγορά όπου:

- οι δημογραφικές τάσεις δείχνουν δραστική μείωση του πληθυσμού τις επόμενες δεκαετίες
- ο κλάδος της φιλοξενίας αντιμετωπίζει σημαντικές ελλείψεις προσωπικού, ιδίως στις χαμηλότερες ξενοδοχειακές κατηγορίες
- υπάρχει όλο και περισσότερο η ανάγκη για αλλοδαπούς εργαζόμενους / μετακλήσεις να καλύψουν θέσεις εργασίας

πηγές της αγοράς συμφωνούν ότι η ανάγκη για στέγαση προσωπικού θα αυξηθεί περαιτέρω και σε πολλές περιπτώσεις αποτελεί προϋπόθεση για την προσέλκυση προσωπικού.

Προτείνονται 5 λύσεις προς συζήτηση που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν και συνδυαστικά / ταυτόχρονα:

1. **Αξιοποίηση δημοτικών ακινήτων**

   Αξιοποίηση δημοτικών ακινήτων που δεν βρίσκονται σε λειτουργία και μετατροπή τους σε διαμερίσματα για στέγαση προσωπικού.

2. **Δημιουργία νέας κατηγορίας καταλυμάτων: μονάδες στέγασης προσωπικού**

   Δεδομένων των υψηλών αναγκών για στέγαση προσωπικού και της περαιτέρω αύξησης στο μέλλον, προτείνεται μια νέα κατηγορία καταλυμάτων για τη στέγαση προσωπικού. Αυτή η κατηγορία θα έχει τα ίδια ελάχιστα χαρακτηριστικά με αυτά που προτείνονται στη λύση 3 «Δημιουργία πλατφόρμας στέγασης προσωπικού» και οι αδειοδοτημένες μονάδες θα καταχωρούνται στην προτεινόμενη πλατφόρμα.

   Με τη δημιουργία νέας κατηγορίας καταλυμάτων, μπορεί να λυθεί ένα μείζον ζήτημα σε σχέση με την επιτρεπόμενη δόμηση για τα ακίνητα έκτος σχεδίου.

   Επί του παρόντος, διαμερίσματα/κατοικίες σε οικόπεδα εκτός σχεδίου μπορούν να ανεγερθούν μόνο σε οικόπεδα που έχουν ελάχιστο εμβαδόν 4 στρέμματα και μπορούν να δομηθούν έως 186 τ.μ. Αυτό σταδιακά αυξάνεται όταν τα οικόπεδα είναι μεγαλύτερα με μέγιστο οικοδομήσιμο μέγεθος τα 360 τ.μ. Εφόσον τα οικόπεδα έχουν πρόσβαση σε επίσημα αναγνωρισμένο δρόμο, τα οικόπεδα αυτά θα μπορούσαν να αναπτυχθούν τουριστικά, όπου με βάση τον Ν. 4759/2020 (ΦΕΚ 245/ 9.12.2020) άρθρο 34 για τις τουριστικές εγκαταστάσεις για ακίνητα με ελάχιστη επιφάνεια 8 στρέμματα, ο συντελεστής δόμησης θα είναι 0,18 για τα πρώτα 50 στρέμματα.

   Ίδια ή παρόμοια δόμηση θα μπορούσε να επιτραπεί για την κατασκευή μονάδων στέγασης προσωπικού.

Προτάσεις

Οι νέες μονάδες στέγασης προσωπικού θα μπορούσαν να αναπτυχθούν με διάφορες μορφές όπως πολυκατοικίες, διαμερίσματα, με τη μορφή χωριού κτλ. ακολουθώντας πάντα τις προβλεπόμενες πολεοδομικές διατάξεις. Μεγάλοι ξενοδοχειακοί όμιλοι έχουν ήδη αναπτύξει παρόμοιες μονάδες για την εξυπηρέτηση του προσωπικού των ξενοδοχείων τους και καταλαβαίνουμε ότι νέες μονάδες θα αναπτυχθούν επίσης με τη μορφή ενός χωριού που θα έχει διάφορες μορφές διαμονής ανάλογα με το επίπεδο του προσωπικού από μονόκλινα δωμάτια με τα ελάχιστα τετραγωνικά έως οικογενειακά διαμερίσματα. Θα παρασχεθούν πρόσθετες εγκαταστάσεις για τη δημιουργία ενός ευχάριστου περιβάλλοντος διαβίωσης όπως αναφέρεται παραπάνω, συμπεριλαμβανομένων αθλητικών εγκαταστάσεων, εγκαταστάσεων ευεξίας, καταστημάτων, χώρων ψυχαγωγίας κ.λπ. δημιουργώντας μια κοινότητα γεμάτη ζωντάνια.

Οι μονάδες προσωπικού πρέπει ιδανικά να βρίσκονται κοντά στα ξενοδοχεία διευκολύνοντας τις μεταφορές και σε περίπτωση ακινήτου εκτός σχεδίου, κατά προτίμηση κοντά σε αστικές περιοχές και όχι «στη μέση του πουθενά». Σε αυτή την περίπτωση θα ωφεληθεί και η τοπική κοινωνία καθώς οι κάτοικοι των μονάδων στέγασης θα διέρχονται από την πόλη.

Η ανάπτυξη αυτών των νέων μονάδων στέγασης είτε με τη μετατροπή παλαιών ακινήτων είτε με νέα κτίρια θα μπορούσε να λάβει κρατική στήριξη για να δώσει κίνητρα για την κατασκευή τους, να κάνει την επένδυση βιώσιμη και να αποτελέσει λύση για την έλλειψη στέγασης του προσωπικού. Ο ανταγωνισμός της αγοράς όσον αφορά τα προϊόντα και τις υπηρεσίες και την τιμολόγηση θα οδηγήσει σε ανταγωνιστικές μονάδες. Οι μονάδες θα πρέπει να λειτουργούν ως μονάδες στέγασης προσωπικού για μεγάλο χρονικό διάστημα, προτού υπάρξει η δυνατότητα αλλαγής χρήσης, λόγω του ευνοϊκού πολεοδομικού καθεστώτος με αυξημένο Συντελεστή Δόμησης αλλά και της ενδεχόμενης κρατικής επιδότησης.

Οι νέες μονάδες θα μπορούσαν να καλύψουν τις ανάγκες διαφόρων τουριστικών επιχειρήσεων από μικρές εταιρείες που χρειάζονται μόνο λίγα δωμάτια / διαμερίσματα έως μεγάλες εταιρείες που θα μπορούσαν να νοικιάσουν ολόκληρη τη μονάδα. Θα μπορούσαν επίσης και να καλύψουν τις ανάγκες διαφόρων Δημόσιων Υπηρεσιών που απασχολούν εποχιακό προσωπικό (π.χ. αστυνομία, πυροσβεστική κλπ.) Ωστόσο, θα μπορούσαν να ισχύουν όροι και προϋποθέσεις που θα εμποδίζουν το κράτος να επιδοτεί μεγάλες τουριστικές επιχειρήσεις που θα χρησιμοποιούν τις επιδοτούμενες μονάδες στέγασης προσωπικού μόνο για αποκλειστική τους χρήση.

Σε ό,τι αφορά τις υφιστάμενες μονάδες στέγασης προσωπικού σε παλιά και σε λίγες περιπτώσεις νέα ξενοδοχεία, η άδεια θα πρέπει να αλλάξει σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα από άδεια ξενοδοχείου/ενοικιαζόμενων δωματίων στη νέα άδεια στέγασης προσωπικού.

Ορισμένα εμπλεκόμενα μέρη φοβούνται τη δημιουργία «γκέτο», ενώ άλλοι αναφέρουν ότι αυτό θα μπορούσε εύκολα να αποφευχθεί με την επιλογή της σωστής τοποθεσίας, τη δημιουργία εγκαταστάσεων και υπηρεσιών και με τη σωστή διαχείριση. Σε ό,τι αφορά τους αλλοδαπούς εργάτες, εξ ορισμού δεν θα μπορούσε να υπάρξει θέμα για όσους διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα και έχουν δικαίωμα εργασίας. Όσον αφορά τις μετακλήσεις, θα μπορούσε να διατηρηθεί ένα μέγιστο ποσοστό μετά από εισήγηση ορισμένων εμπλεκόμενων μερών.

Τέλος, ο απώτερος στόχος είναι να διατηρηθούν ζωντανές αυτές οι μονάδες στέγασης προσωπικού καθ' όλη τη διάρκεια του έτους δημιουργώντας νέους κατοίκους στους προορισμούς, που πιθανόν να δημιουργήσουν οικογένειες. Η περαιτέρω επέκταση της σεζόν σίγουρα θα μπορέσει να το υποστηρίξει αυτό, καθώς και την προσφορά εργασίας κατά τη χειμερινή περίοδο για συγκεκριμένους εργαζόμενους. Η κυβέρνηση αντί να υποστηρίζει με επιδόματα τους εποχικά εργαζομένους κατά την περίοδο εκτός τουριστικής περιόδου, θα μπορούσε να εφαρμόσει προγράμματα στήριξης για να τους κρατήσει στον τόπο εργασίας τους, κάτι που θα επηρέαζε θετικά τις τοπικές κοινωνίες.

Προτάσεις

3. Δημιουργία πλατφόρμας στέγασης προσωπικού

Αυτή τη στιγμή, η αγορά στέγασης προσωπικού δεν έχει βασικές προδιαγραφές και ούτε ελέγχεται από τις δημόσιες αρχές.

Θα πρέπει να δημιουργηθούν ελάχιστες προδιαγραφές λαμβάνοντας υπόψη το Άρθρο 20 της οδηγίας 2014/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Ευρωπαϊκού Συμβούλιου. Στη συνέχεια, όλες οι επιχειρήσεις που παρέχουν διαμονή στο προσωπικό τους σε οποιαδήποτε μορφή είτε διαμερίσματα, ή σπίτια ή παλιά ξενοδοχεία κ.λπ. εντός ή εκτός ξενοδοχείου, θα πρέπει να καταχωρήσουν αυτές τις μονάδες στην προτεινόμενη πλατφόρμα πιστοποιώντας ότι πληρούνται οι ελάχιστες προδιαγραφές. Μια τέτοια πρακτική θα ενισχύσει το προφίλ βιωσιμότητας (sustainability) του ελληνικού τουρισμού.

Τα εμπλεκόμενα μέρη της αγοράς έχουν διαφορετικές απόψεις για τις ελάχιστες προδιαγραφές, αλλά γενικά περιλαμβάνονται τα εξής:

- Ελάχιστο μέγεθος χώρου διαβίωσης / μέγεθος δωματίου. Σε περίπτωση δωματίων σε μονάδα διαμονής, η αγορά προτιμά δίκλινα δωμάτια, όπου το ελάχιστο προτιμώμενο μέγεθος κυμαίνεται μεταξύ 18 – 24 τ.μ. Δεν προτιμώνται τρίκλινα δωμάτια. Το ελάχιστο μέγεθος του χώρου διαβίωσης θα πρέπει να καθοριστεί και για άλλους τύπους, όπως διαμερίσματα καθώς και για περιπτώσεις όπου στεγάζονται οικογένειες.
- Φυσικό φως / παράθυρο
- Παροχή ιδιωτικών εγκαταστάσεων ντους / τουαλέτας
- Κατάλληλα έπιπλα και εξοπλισμός
- Παροχή κλινοσκεπασμάτων και πετσετών
- Συμμόρφωση με τους κανονισμούς πυρασφάλειας, υγείας και ασφάλειας
- Κλιματισμός (ψύξη / θέρμανση)
- WiFi
- Τηλεόραση
- Ψυγείο
- Σε κοινόχρηστο χώρο να υπάρχει πλυντήριο / στεγνωτήριο

Προτάσεις

Οι ελάχιστες προδιαγραφές ισχύουν για κάθε τύπο διαμονής είτε βρίσκεται εντός ή εκτός ξενοδοχείου. Πέρα από τις ελάχιστες προδιαγραφές, μεγαλύτεροι χώροι μπορούν να εξυπηρετούν διαφορετικά επίπεδα προσωπικού καθώς και να διαθέτουν αθλητικές εγκαταστάσεις, εγκαταστάσεις ευεξίας, καταστήματα, χώρους ψυχαγωγίας κ.λπ. Αναλόγως του τύπου δωματίου μπορεί να προβλέπεται η εγκατάσταση κουζίνας / kitchenette.

Μέσω της πλατφόρμας δημιουργείται μια πλήρης βάση δεδομένων με όλες τις μονάδες στέγασης προσωπικού, επιτρέποντας στις δημόσιες αρχές να ελέγχουν εάν οι μονάδες πληρούν τις ελάχιστες προδιαγραφές. Οι μονάδες στέγασης προσωπικού που δεν είναι εγγεγραμμένες στην πλατφόρμα θα είναι παράνομες και θα πρέπει να επιβληθεί πρόστιμο σε αυτές τις επιχειρήσεις.

Ταυτόχρονα, η πλατφόρμα θα μπορούσε να έχει μια φόρμα υποβολής παραπόνων και καταγγελιών από τους υπαλλήλους, ώστε οι δημόσιες αρχές να μπορούν να ελέγχουν σε πρώτο στάδιο εάν η μονάδα καταχωρήθηκε ως κατάλυμα στέγασης προσωπικού και εάν ναι, εάν η καταγγελία είναι έγκυρη βάσει των ελάχιστων προδιαγραφών που ορίζονται.

Μέσω της πλατφόρμας, οι δημόσιες αρχές έχουν μια πλήρη εικόνα του αριθμού και της τοποθεσίας αυτών των μονάδων, ανακτούν τον έλεγχο στην αγορά καταλυμάτων στέγασης προσωπικού, ενώ αναγκάζουν τους εργοδότες να πληρούν τις ελάχιστες προδιαγραφές. Αυτό είναι σημαντικό σε μια χώρα, όπου με βάση τα στοιχεία που δημοσίευσε η Eurostat τον Μάιο του 2024 έχει το μεγαλύτερο μερίδιο εργαζομένων στην τουριστική βιομηχανία, συγκεκριμένα 25,7% ακολουθούμενη από την Κύπρο και τη Μάλτα με 17,5 % και 15,0 % αντίστοιχα.

Όσον αφορά τον ιδιωτικό τομέα, η εγγραφή μονάδων στέγασης προσωπικού που βρίσκονται σε παλιά ξενοδοχεία για παράδειγμα και διαθέτουν άδεια ξενοδοχείου θα μπορούσε να τις απαλλάσσει από το τέλος ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση. Επιπλέον, αποσαφηνίζονται οι ελάχιστες προδιαγραφές, παρέχοντας στέγαση στο προσωπικό με νόμιμο, ανθρώπινο και βιώσιμο τρόπο.

Από την άλλη πλευρά, η πλατφόρμα δημιουργεί επιπλέον γραφειοκρατία και κόστος για τις επιχειρήσεις, το σύστημα χρειάζεται έναν μηχανισμό για τη διεξαγωγή ελέγχων, αλλά πάνω από όλα, η πλατφόρμα αφενός δεν δίνει λύση για την τρέχουσα έλλειψη μονάδων στέγασης προσωπικού σε πολλούς τουριστικούς προορισμούς, για τους οποίους η ανάγκη θα αυξηθεί ακόμη περισσότερο στο μέλλον και αφετέρου ενδέχεται να περιορίσει ακόμα περισσότερο την προσφορά.

4. Επέκταση του προγράμματος «Ανακαινίζω – Νοικιάζω»

Το πρόγραμμα «Ανακαινίζω – Νοικιάζω» είναι μια πρωτοβουλία της κυβέρνησης, με προϋπολογισμό έως € 50 εκατ., που στοχεύει στην ανακαίνιση και επισκευή 12.500 κενών ακινήτων, η ιδιοκτησία των οποίων ανήκει σε ιδιώτες, ώστε να καθίστανται κατάλληλα για εκμίσθωση. Το πρόγραμμα αναμένεται να συμβάλει στην αύξηση της προσφοράς ποιοτικών κατοικιών στην αγορά ενοικίασης, προσφέροντας παράλληλα νέες ευκαιρίες στους ιδιοκτήτες για επιπλέον εισόδημα.

Η επιδότηση καλύπτει δαπάνες μέχρι € 10.000, με το 40% των δαπανών να χορηγείται ως επιδότηση, υπό την προϋπόθεση ότι οι εργασίες και οι αγορές υλικών εξοφλούνται ηλεκτρονικά και ότι το ακίνητο θα διατεθεί για εκμίσθωση για τουλάχιστον τρία έτη. Με την ένταξη στο πρόγραμμα προβλέπεται προκαταβολή έως € 2.000.

Για να είναι κάποιος επιλέξιμος για το πρόγραμμα, πρέπει να ικανοποιεί συγκεκριμένα κριτήρια, όπως η κατοχή ή επικαρπία ακινήτου που υπερβαίνει το 50% της κυριότητας, η έκταση του ακινήτου να μην υπερβαίνει τα 100 τ.μ., να βρίσκεται σε οικιστική περιοχή, και ο ιδιοκτήτης να μην υπερβαίνει ορισμένα εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια.

5. Περιορισμός της αγοράς βραχυχρόνιας μίσθωσης ακινήτων

Η αύξηση των μονάδων βραχυχρόνιας μίσθωσης στις πλατφόρμες, όπως η Airbnb, είχε μια σειρά αρνητικών επιπτώσεων στην κοινωνία, την οικονομία και την αγορά της κατοικίας. Ο περιορισμός της βραχυχρόνιας μίσθωσης μπορεί να έχει θετικό αντίκτυπο στις τοπικές κοινωνίες αυξάνοντας τη διαθεσιμότητα κατοικιών και κυρίως για τους (απαραίτητους) δημόσιους υπαλλήλους και (εποχικούς) υπαλλήλους στον ιδιωτικό τομέα, διατηρώντας τη σταθερότητα της τοπικής κοινωνίας και υποστηρίζοντας μια ισορροπημένη οικονομία. Από την άλλη πλευρά, οι βραχυχρόνιες μονάδες προσφέρουν οφέλη, όπως αυξημένο τουρισμό και πρόσθετο εισόδημα για τους ιδιοκτήτες ακινήτων. Μια προσεκτική προσέγγιση στη ρύθμιση θα συμβάλει στον μετριασμό των αρνητικών επιπτώσεών τους, διασφαλίζοντας ότι οι γειτονιές παραμένουν ζωντανές, προσιτές και βιώσιμες για όλους τους κατοίκους. Αυτή η προσέγγιση μπορεί επίσης να αυξήσει τη δυνατότητα για τους εργαζόμενους (και πιθανώς τις οικογένειές τους) σε εποχικούς τουριστικούς προορισμούς να παραμείνουν τη χειμερινή περίοδο αντί να αποχωρήσουν στο τέλος της σεζόν.

Μία από τις επιλογές που υπάρχουν αφορά την ενεργοποίηση του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου, στο οποίο ορίζεται (άρθρο 111 του ν. 4446/2016) ότι με κοινή απόφαση των υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Τουρισμού, μπορεί για λόγους που σχετίζονται με την προστασία της κατοικίας να καθοριστούν γεωγραφικές περιοχές όπου θα ισχύουν περιορισμοί στη διάθεση ακινήτων για βραχυχρόνια μίσθωση.

Οι περιορισμοί αυτοί προβλέπουν να μην επιτρέπεται η βραχυχρόνια μίσθωση κάθε ακινήτου για περίοδο μεγαλύτερη των 90 ημερών τον χρόνο. Αν το ακίνητο βρίσκεται σε νησιά κάτω των 10.000 κατοίκων, το χρονικό όριο μειώνεται σε λιγότερο από 60 ημέρες ετησίως.

Προτάσεις

Κάποιοι παίκτες της αγοράς αναφέρουν ότι η προθεσμία αυτή θα μπορούσε να περιοριστεί σε 30 ημέρες για τα νησιά κάτω των 5.000 κατοίκων, ενώ κάθε Δήμος θα μπορούσε να έχει το δικαίωμα να μειώσει περαιτέρω τις ημέρες αλλά όχι να επεκτείνει το διάστημα.

Μια πρόσθετη επίπτωση του περιορισμού της βραχυχρόνιας μίσθωσης θα μπορούσε να είναι ότι οι εργαζόμενοι, που εργάζονται επί του παρόντος κυρίως 'μαύρα' στην συγκεκριμένη αγορά (διατηρώντας τα επιδόματα ανεργίας), για παράδειγμα ως καθαρίστριες – παράγοντας σημαντικά υψηλότερο εισόδημα από ό,τι εργάζονται ως καθαρίστρια ή καμαριέρα στον τομέα της φιλοξενίας – ενδέχεται να επιστρέψουν σε αυτές τις δουλειές.

Η Κυβέρνηση στην 88η Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης μεταξύ άλλων εξήγγειλε τα ακόλουθα νέα μέτρα για την αγορά βραχυχρόνιας μίσθωσης:

- ✓ Περιορισμός των νέων βραχυχρόνιων μισθώσεων:
  Από την 1η Ιανουαρίου 2025, δεν θα υπάρξει η δυνατότητα έκδοσης νέων αδειών για βραχυχρόνιες μισθώσεις σε 3 Δημοτικά Διαμερίσματα της Αθήνας για έναν χρόνο, με δυνατότητα παράτασης.
  Πιο συγκεκριμένα πρόκειται για τα ακόλουθα Δημοτικά Διαμερίσματα:
  - 1ο Δημοτικό Διαμέρισμα (Κουκάκι, Πλάκα, Κολωνάκι, Σύνταγμα – Ομόνοια – Μοναστηράκι, Εξάρχεια, Ιλίσια, Νεάπολη)
  - 2ο Δημοτικό Διαμέρισμα (Μετς, Νέος Κόσμος, Άγιος Αρτέμιος, Παγκράτι) και το
  - 3ο Δημοτικό Διαμέρισμα Βοτανικός (Μεταξουργείο, Γκάζι, Πετράλωνα, Ρουφ, Θησείο)

- ✓ Οικονομικά κίνητρα για τη μακροχρόνια μίσθωση:
  Οι ιδιοκτήτες που θα μετατρέψουν τα ακίνητά τους από βραχυχρόνια σε μακροχρόνια μίσθωση θα απαλλάσσονται από τον φόρο εισοδήματος για τρία χρόνια. Το μέτρο αφορά αποκλειστικά ακίνητα φυσικών προσώπων και όχι επιχειρήσεων.

- ✓ Αύξηση του τέλους ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση
  Το τέλος ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση θα αυξηθεί από € 0,5 σε € 2 για την χειμερινή περίοδο και το διάστημα Απριλίου – Οκτωβρίου αυξάνεται από € 1,5 σε € 8.

- ✓ Προδιαγραφές για βραχυχρόνια μίσθωση:
  Ειδική ρύθμιση για τη θέσπιση λειτουργικών προδιαγραφών και αντίστοιχων προδιαγραφών ασφαλείας στις βραχυχρόνιες μισθώσεις, με βασικό κριτήριο τη διασφάλιση της ποιότητας της φιλοξενίας και την ποιότητα της τουριστικής προσφοράς

Οι νέες ρυθμίσεις αναμένεται να τεθούν σε εφαρμογή πριν την έναρξη της θερινής περιόδου του 2025.

Παράρτημα Α:
Νόμος 5121, ΦΕΚ Α΄106-15/07/2024 άρθρο 66

εμπορικών σημάτων, αναλαμβάνει την κάλυψη, απευθείας και εις ολόκληρο, του συνόλου των δαπανών που έχουν προκληθεί ή θα προκληθούν στο μέλλον, για τον χειρισμό του ζητήματος εθνικού ενδιαφέροντος που έχει ανακύψει, ύστερα από την καταχώριση του εμπορικού σήματος «turkaegean» από τον Τουρκικό Οργανισμό Τουρισμού (TÜRKIYE TURIZM TANITIM VE GELISTIRME AJANSI) και οι οποίες αφορούν δικαστικές και εξωδικαστικές ενέργειες της Ελληνικής Δημοκρατίας ή φορέων της περ. α’ της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α’ 143), καθώς και τις αμοιβές των νομικών εκπροσώπων που θα επιλεγούν για την εκπροσώπηση και προάσπιση των ελληνικών συμφερόντων ενώπιον του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της αρμόδιας αμερικανικής αρχής και κάθε άλλου αρμόδιου εθνικού ή διεθνούς οργανισμού, φορέα, δικαστηρίου ή αρχής. Η εγγραφή της σχετικής πρόβλεψης στον προϋπολογισμό του ΟΒΙ γίνεται άμεσα με τροποποίησή του, σύμφωνα με τον ν. 4270/2014, περί δημοσίου λογιστικού.

Άρθρο 66
Δωμάτια προσωπικού κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων - Προσθήκη άρθρου 1Α στον ν. 4276/2014

Στον ν. 4276/2014 (Α’ 155) προστίθεται άρθρο 1Α ως εξής:

«Άρθρο 1Α
Δωμάτια προσωπικού κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων

1. Για τη διαμονή του προσωπικού των κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων των υποπερ. αα’, δδ’, εε’ και ζζ’ της περ. α’ της παρ. 2 του άρθρου 1 επιτρέπεται η ανέγερση δωματίων προσωπικού, είτε εντός των οικοπέδων ή γηπέδων επί των οποίων ανεγείρονται τα παραπάνω ξενοδοχειακά καταλύματα ως προαιρετική συνοδή εγκατάσταση αυτών, είτε σε αυτοτελή οικόπεδα ή γήπεδα, σύμφωνα με τους όρους, τις προϋποθέσεις και τις ελάχιστες προδιαγραφές των παρ. 2 έως 4.

2. Τα δωμάτια προσωπικού που ανεγείρονται εντός των οικοπέδων ή γηπέδων επί των οποίων ανεγείρονται τα κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα της παρ. 1 υπόκεινται στους ισχύοντες όρους και περιορισμούς δόμησης για την ανέγερση ξενοδοχειακών καταλυμάτων. Το εμβαδόν του δίκλινου υπνοδωματίου ορίζεται κατ’ ελάχιστον σε δεκατέσσερα (14) τετραγωνικά μέτρα, συμπεριλαμβανομένου του λουτρού με τα λοιπά είδη υγιεινής και εξοπλισμό μπάνιου, επιπρόσθετα δε απαιτούνται κοινόχρηστοι χώροι πλυντηρίου - στεγνωτηρίου και σιδερωτηρίου, καθώς και κοινόχρηστη κουζίνα εμβαδού τουλάχιστον δεκαπέντε (15) τετραγωνικών μέτρων.

3. Τα δωμάτια προσωπικού μπορούν επίσης να ανεγείρονται εντός αυτοτελών οικοπέδων ή γηπέδων σε ακτίνα δέκα (10) χιλιομέτρων από το κύριο ξενοδοχειακό κατάλυμα της παρ. 1. Στην περίπτωση αυτή τα δωμάτια προσωπικού υπόκεινται στους ισχύοντες όρους και περιορισμούς δόμησης για την ανέγερση ξενοδοχειακών καταλυμάτων, καθώς και στις ισχύουσες τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές για ξενοδοχεία δύο (2) αστέρων, μη εφαρμοζομένου κατά τα λοιπά του άρθρου 6 της υπ’ αρ. 4418/5.3.2019 απόφασης της Υπουργού Τουρισμού, περί υποχρεωτικότητας κατάταξης σε κατηγορίες αστέρων.

4. Τα δωμάτια προσωπικού των παρ. 2 και 3 προορίζονται αποκλειστικά για τη διαμονή του προσωπικού: α) της επιχείρησης που συνιστά τον φορέα άσκησης της δραστηριότητας και που έχει προβεί στη γνωστοποίηση λειτουργίας του ξενοδοχειακού καταλύματος, σύμφωνα με την υπ’ αρ. 8592/17.5.2017 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Τουρισμού ή β) καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος που δραστηριοποιούνται με συμβατικούς όρους, εντός του ξενοδοχειακού καταλύματος, και που έχουν προβεί σε γνωστοποίηση λειτουργίας, σύμφωνα με την υπ’ αρ. 13387/5.7.2022 (Β’ 3737) κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Τουρισμού και Κλιματικής Κρίσης και Προστασίας ή γ) εγκαταστάσεων ειδικής τουριστικής υποδομής, που έχει ανεγερθεί σε συνδυασμό με το κύριο ξενοδοχειακό κατάλυμα.

5. Οι αρμόδιες υπηρεσίες περιβαλλοντικής υγιεινής (Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας ή Διευθύνεις Περιβαλλοντικής Υγιεινής και Υγειονομικού Ελέγχου) των οικείων περιφερειακών ενοτήτων, κατά τον λόγο αρμοδιότητάς τους, διενεργούν δειγματοληπτικούς ελέγχους προκειμένου να διαπιστωθεί ότι τηρούνται όλα τα μέτρα υγιεινής και οι εγκριθέντες περιβαλλοντικοί όροι στις εγκαταστάσεις των δωματίων προσωπικού που δημιουργούνται βάσει των παρ. 2 και 3. Η έκθεση αυτοψίας αποστέλλεται στην αρμόδια υπηρεσία τουρισμού. Αν διαπιστωθούν και βεβαιωθούν κίνδυνοι για τη δημόσια υγεία, συντάσσεται έκθεση αυτοψίας, η οποία αποστέλλεται στην αρμόδια υπηρεσία τουρισμού και τα δωμάτια προσωπικού σφραγίζονται ή διακόπτεται η λειτουργία τους.

6. Οι αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Τουρισμού προβαίνουν οποτεδήποτε σε έλεγχο, ώστε να διαπιστώσουν αν η χρήση των δωματίων του προσωπικού λαμβάνει χώρα σύμφωνα με το παρόν. Για τα δωμάτια προσωπικού της παρ. 2 εκδίδεται ενιαίο πιστοποιητικό πυρασφάλειας με τα κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα της παρ. 1, οι δε κλίνες των δωματίων προσωπικού προσμετρώνται για τις ανάγκες έκδοσης του πιστοποιητικού πυροπροστασίας, σε εκείνες του ξενοδοχειακού καταλύματος της παρ. 1. Για τα δωμάτια προσωπικού της παρ. 3 άνω των πενήντα μίας (51) κλινών απαιτείται πιστοποιητικό πυρασφάλειας για το σύνολο της εγκατάστασης.

7. Παραβίαση του παρόντος όσον αφορά την έλλειψη των κατ’ ελάχιστον προδιαγραφών επισύρει πρόστιμο ύψους δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του υπόχρεου, μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την επίδοση της απόφασης επιβολής προστίμου μπορεί να επιβάλλεται ως μέτρο η σφράγιση των δωματίων προσωπικού με απόφαση της υπηρεσίας τουρισμού του Υπουργείου Τουρισμού. Παραβίαση του παρόντος όσον αφορά στη μη χρήση των δωματίων προσωπικού για τον σκοπό που δημιουργούνται ή την έλλειψη πιστοποιητικού πυρασφάλειας, επισύρει σφράγιση των εγκαταστάσεων ή διακοπή λειτουργίας τους από την οικεία

υπηρεσία τουρισμού. Για την επιβολή των κυρώσεων εφαρμόζεται αναλόγως η παρ. 16 του άρθρου 7.

8. Τα πρόστιμα του παρόντος, καθώς και οι κυρώσεις επιβάλλονται από την αρμόδια υπηρεσία τουρισμού. Τα διοικητικά πρόστιμα επιβάλλονται υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, βεβαιώνονται στην αρμόδια κατά περίπτωση Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία και εισπράττονται σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α’ 190).

9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού και Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να καθορίζονται ειδικότερες τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές, η υποχρέωση εφοδιασμού με βεβαιώσεις, εγκρίσεις, αδειοδοτήσεις και πιστοποιητικά από αρμόδιες αρχές, η διαδικασία ελέγχου των καταλυμάτων προσωπικού, η διαδικασία σφράγισης, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος, με την επιφύλαξη του Κεφαλαίου Α’ του ν. 4014/2011 (Α’ 209), περί περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων.»

Άρθρο 67
Έλεγχοι διαπίστωσης παράβασης οδηγών που διενεργούν τουριστικές μεταφορές - Τροποποίηση περ. 5Α υποπαρ. Η.2 παρ. Η’ άρθρου πρώτου ν. 4093/2012

Στο προτελευταίο εδάφιο της περ. 5Α της υποπαρ. Η.2 της παρ. Η’ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α’ 222), οι λέξεις «και η επιβολή κυρώσεων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «λαμβάνουν χώρα μόνον στον οδηγό του οχήματος και στα ως άνω έγγραφα και όχι στους επιβαίνοντες πελάτες από τους οποίους μπορεί να ζητείται μόνο η επίδειξη αντιγράφου του ταξιδιωτικού εγγράφου του επιβαίνοντος στο όχημα, με τον οποίο έχει καταρτιστεί η διατακτική ταξιδιού/μεταφοράς (voucher)» και η περ. 5Α διαμορφώνεται ως εξής:

«5Α. Επιτρέπεται η μεταφορά χωρίς κόμιστρο πελατών τουριστικών γραφείων με επιβατηγά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης με οδηγό, που είτε ανήκουν στα τουριστικά γραφεία είτε χρησιμοποιούνται από αυτά δυνάμει σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης ή συμβάσεων βραχυχρόνιας ή μακροχρόνιας μίσθωσης. Η μεταφορά του προηγούμενου εδαφίου διέπεται από τις διατάξεις του π.δ. 7/2018 (Α’ 12) και πραγματοποιείται σύμφωνα με το τυπικά προκαθορισμένο, οργανωμένο και προπληρωμένο πρόγραμμα του ταξιδιού των πελατών τουριστικών γραφείων, διάρκειας τουλάχιστον είκοσι τεσσάρων (24) ωρών, όπως αυτό αποτυπώνεται στις διατακτικές ταξιδιού/μεταφοράς (voucher) που εκδίδονται από το τουριστικό γραφείο.

Για τη μεταφορά της παρούσας διάταξης απαιτείται:

α) το Ε.Ι.Χ. όχημα με οδηγό να χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την υπηρεσία μεταφοράς, ελάχιστης διάρκειας τριών (3) ωρών, που αποτελεί μέρος του συγκεκριμένου οργανωμένου προπληρωμένου προγράμματος διακοπών, διάρκειας τουλάχιστον είκοσι τεσσάρων (24) ωρών, και να καταχωρείται στο μητρώο του άρθρου 18 του ν. 4530/2018 (Α’ 59) σε αυτοτελή λίστα που καταχωρούνται οχήματα που εκτελούν υπηρεσίες μεταφορών με βάση διατακτική ταξιδιού/μεταφοράς (voucher),

β) το Ε.Ι.Χ. όχημα με οδηγό να φέρει επικολλημένο στην πάνω δεξιά πλευρά του οπίσθιου ανεμοθώρακα διακριτικό σήμα διαστάσεων 105x148,5 mm (χιλιοστόμετρων), στο οποίο αναγράφεται η επωνυμία και ο αριθμός ΜΗ.Τ.Ε. του τουριστικού γραφείου,

γ) εντός του οχήματος να βρίσκονται διαθέσιμα προς έλεγχο:

αα) η Βεβαίωση Συνδρομής Νόμιμων Προϋποθέσεων (Β.Σ.Ν.Π.) λειτουργίας του τουριστικού γραφείου,

ββ) η άδεια κυκλοφορίας του οχήματος και επιπλέον, σε περίπτωση που το όχημα δεν ανήκει στην κυριότητα του τουριστικού γραφείου, αντίγραφο της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης ή της σύμβασης βραχυχρόνιας ή μακροχρόνιας μίσθωσης, συνοδευόμενο από εξουσιοδότηση του τουριστικού γραφείου προς τον οδηγό του αυτοκινήτου ότι είναι ο νόμιμος χρήστης του,

γγ) η άδεια οδήγησης του οδηγού που εκδίδεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις των οδηγών Ε.Ι.Χ.,

δδ) η σύμβαση εργασίας ή παροχής υπηρεσιών του οδηγού με την επιχείρηση, αν ο οδηγός του οχήματος είναι άλλος από τον ιδιοκτήτη ή τον νόμιμο εκπρόσωπο του τουριστικού γραφείου και

εε) η διατακτική ταξιδιού/μεταφοράς (voucher), η οποία περιλαμβάνει και αποτυπώνει το προπληρωμένο και οργανωμένο πακέτο διακοπών και αναφέρει υποχρεωτικά τα σημεία αναχώρησης, περιηγήσεων, εκδρομών, στάσεων και άφιξης και τις ημερομηνίες κάθε υπηρεσίας μεταφοράς που περιλαμβάνεται στο πακέτο διακοπών, καθώς και τον αριθμό κυκλοφορίας, τον κατασκευαστικό οίκο και τον τύπο του εκμισθωμένου Ε.Ι.Χ. οχήματος.

Τα έγγραφα της υποπερ. εε’ καταχωρούνται, μέσω ηλεκτρονικής εφαρμογής, με ευθύνη των τουριστικών γραφείων στο ψηφιακό μητρώο του άρθρου 20 παρ. 1 του ν. 4530/2018, πριν από την έναρξη εκτέλεσης μεταφοράς με voucher. Η υποχρέωση καταχώρησης αρχίζει μετά τη θέση σε λειτουργία του ηλεκτρονικού συστήματος, στο οποίο έχουν πρόσβαση οι υπηρεσίες των Υπουργείων Μεταφορών και Υποδομών και Τουρισμού και οι αρμόδιες υπηρεσίες ελέγχου.

Με απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Τουρισμού δύναται να τροποποιούνται τα διακριτικά γνωρίσματα της περ. β’, τα έγγραφα της περ. γ’, καθώς και οι κυρώσεις που προβλέπονται στην παρούσα διάταξη.

Με απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Τουρισμού, η οποία εκδίδεται εντός μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος, ορίζεται ανά Περιφέρεια ο μέγιστος αριθμός οχημάτων που επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται για υπηρεσίες μεταφοράς της παρούσας διάταξης, ως ποσοστό του συνολικού αριθμού Ε.Δ.Χ. οχημάτων.

Η παράβαση των διατάξεων της παρούσας επισύρει σε βάρος του τουριστικού γραφείου πρόστιμο ύψους δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ. Αν η μεταφορά εκτελείται χωρίς να έχει εκδοθεί διατακτική ταξιδιού/μεταφοράς (voucher) ή χωρίς να έχει συναφθεί σύμβαση εργασίας ή σύμβαση παροχής υπηρεσιών μεταξύ της επιχείρησης και του οδηγού, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ. Σε περίπτωση υποτροπής μέσα

Παράρτημα Β:
ΦΕΚ Β’ 4577 – 6/8/24

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

6 Αυγούστου 2024 | ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ | Αρ. Φύλλου **4577**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

1 Καθορισμός των προδιαγραφών υγείας και ασφάλειας του καταλύματος που παρέχεται στον εποχιακό εργαζόμενο πολίτη τρίτης χώρας. Διαδικασία ελέγχου και κυρώσεων - Προσαρμογή προς την περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 5, την περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 6 και το άρθρο 20 της Οδηγίας 2014/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής πολιτών τρίτων χωρών με σκοπό την εποχιακή εργασία (L 94).

2 Πρόγραμμα Χορήγησης Επιταγών Αγοράς Βιβλίων έτους 2024.

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 41835 (1)

Καθορισμός των προδιαγραφών υγείας και ασφάλειας του καταλύματος που παρέχεται στον εποχιακό εργαζόμενο πολίτη τρίτης χώρας. Διαδικασία ελέγχου και κυρώσεων - Προσαρμογή προς την περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 5, την περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 6 και το άρθρο 20 της Οδηγίας 2014/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής πολιτών τρίτων χωρών με σκοπό την εποχιακή εργασία (L 94).

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ - ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ - ΥΓΕΙΑΣ - ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ - ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ - ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 23, της περ. ε' της παρ. 4 του άρθρου 63 και της παρ. 27 του άρθρου 176 του ν. 5038/2023 «Κώδικας Μετανάστευσης» (Α' 81),

2. των άρθρων 5 παρ. 1γ, 6 παρ. 1γ και 20 της Οδηγίας 2014/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής πολιτών τρίτων χωρών με σκοπό την εποχιακή εργασία (L 94),

3. το άρθρο 90 του Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133),

4. το άρθρο 2 του ν. 4067/2012 «Νέος Οικοδομικός Κανονισμός» (Α' 79),

5. τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133),

6. τον ν. 4075/2012 «Θέματα κανονισμού ασφάλισης ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, Ασφαλιστικών φορέων, προσαρμογή της νομοθεσίας στην Οδηγία 2010/18/ΕΕ και λοιπές διατάξεις» (Α' 89),

7. το π.δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων - Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων» (Α' 130),

8. το π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 131),

9. το π.δ. 2/2024 «Διορισμός Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 2),

10. το π.δ 32/2024 «Διορισμός Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 91)

11. το π.δ. 134/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης» (Α' 168), όπως τροποποιήθηκε με το π.δ. 84/2019 (Α' 123),

12. το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181),

13. το π.δ. 121/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Υγείας» (Α' 148),

14. το π.δ. 141/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Εσωτερικών (Α' 180),

15. το π.δ. 106/2020 «Οργανισμός Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου» (Α' 255),

16. την υπ' αρ. 948/19-06-2024 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εσωτερικών «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Εσωτερικών, Βασίλειο-Πέτρο Σπανάκη» (Β' 3716),

17. την υπό στοιχεία Υ14/09-07-2023 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στην Αναπληρώτρια Υπουργό Υγείας, Ειρήνη Αγαπηδάκη» (Β’ 4435),

18. την υπό στοιχεία Υ.Δ. Γ1/9900/74 «Περί υποχρεωτικής κατασκευής αποχωρητηρίων» (Β’ 1266),

19. την υπ’ αρ. 25127/29.03.2024 εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, σύμφωνα με την οποία από τις διατάξεις αυτής της απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1
Σκοπός - Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις των άρθρων 5 παρ. 1γ, 6 παρ. 1γ και 20 της Οδηγίας 2014/36/ΕΕ

Με την παρούσα καθορίζονται τα ειδικότερα ζητήματα σχετικά με τις προδιαγραφές του κατάλληλου καταλύματος που παρέχεται από τον εργοδότη στον εποχιακό εργαζόμενο, πολίτη τρίτης χώρας, το αρμόδιο όργανο εξέτασης της καταλληλόλητας του καταλύματος και η διαδικασία ελέγχου και επιβολής κυρώσεων στους εργοδότες που παραβιάζουν την παρ. 8 του άρθρου 23 του ν. 5038/2023 «Κώδικα Μετανάστευσης» (Α’ 81), σύμφωνα με την περ. γ’ της παρ. 1 του άρθρου 5, την περ. γ’ της παρ. 1 του άρθρου 6 και το άρθρο 20 της Οδηγίας 2014/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής πολιτών τρίτων χωρών με σκοπό την εποχιακή εργασία (L 94).

Άρθρο 2
Υποχρέωση παροχής κατάλληλου καταλύματος

Εργοδότης ο οποίος προσλαμβάνει πολίτη τρίτης χώρας για εποχιακή εργασία, με τις διαδικασίες του άρθρου 26 του Κώδικα Μετανάστευσης και στην περίπτωση που παρέχει κατάλυμα στον εργαζόμενο, σύμφωνα με την περ. ε’ της παρ. 4 του άρθρου 63 του Κώδικα Μετανάστευσης, οφείλει να εξασφαλίζει ότι το κατάλυμα πληροί τις απαιτούμενες προδιαγραφές υγείας και ασφάλειας σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 3
Προδιαγραφές καταλληλότητας, υγείας και ασφάλειας του καταλύματος και σχετικά αποδεικτικά στοιχεία του εργοδότη

1. Για τους σκοπούς της παρούσας, οι προδιαγραφές καταλληλότητας, υγείας και ασφάλειας του καταλύματος που παρέχεται στον εποχιακό εργαζόμενο από τον εργοδότη, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 63 του ν. 5038/2023, καθορίζονται ως εξής:

α) Ως κατάλυμα θεωρείται νόμιμα υφιστάμενη κτιριακή κατασκευή με χρήση κατοικίας ή προσωρινής διαμονής, συμβατική ή ελαφρά, συμπεριλαμβανομένης και της λυόμενης ή προσωρινής κατασκευής, σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 4067/2012. Απαγορεύεται η διαμονή σε κτίσμα που προορίζεται για επαγγελματική ή άλλη χρήση, όπως αποθήκες, γκαράζ. Απαγορεύεται η χρήση κατασκευών που είναι ημιτελείς με βάση τις κείμενες πολεοδομικές διατάξεις.

β) Το κατάλυμα θα πρέπει να πληροί τις κάτωθι προϋποθέσεις:

β.1. να διαθέτει επαρκή παροχή νερού ανθρώπινης κατανάλωσης,

β.2. να διαθέτει σύνδεση με το αποχετευτικό δίκτυο ή ελλείψει αυτού, να διαθέτει στεγανή δεξαμενή για την προσωρινή αποθήκευση των λυμάτων μέχρι τη μεταφορά τους σε Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία,

β.3. να συλλέγονται σε συστηματική βάση τα παραγόμενα αστικά στερεά απόβλητα, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία,

β.4. να διαθέτει σύνδεση ηλεκτροδότησης και ασφαλή ηλεκτρολογική εγκατάσταση με σημεία παροχής σε όλους τους κύριους χώρους (πρίζες),

β.5. το δάπεδο να είναι κατασκευασμένο από υλικό λείο και αδιαπότιστο που αποκλείει τη συγκέντρωση υγρασίας και οι τοίχοι να είναι καθαροί και στεγανοί, προκειμένου να αποκλείεται η δημιουργία υγρασίας,

β.6. να διαθέτει πόρτες και παράθυρα με μηχανισμούς που διασφαλίζουν τους χώρους από εξωτερικούς κινδύνους, υγειονομικής ή μη φύσεως όπως, παράσιτα, έντομα, τρωκτικά, κακόβουλες ενέργειες,

β.7. να εφαρμόζεται πρόγραμμα μυοκτονίας - εντομοκτονίας,

β.8. να διαθέτει ασφαλείς εγκαταστάσεις θέρμανσης και ψύξης,

β.9. να τηρείται ο κανονισμός πυροπροστασίας κτιρίων για χρήση κατοικίας ή προσωρινής διαμονής,

β.10. να διαθέτει σύστημα θέρμανσης νερού και

β.11.να εξασφαλίζεται η οριζόντια και κατακόρυφη αυτόνομη και ασφαλής προσπέλαση στην περίπτωση που ο εργαζόμενος που διαμένει είναι άτομο με αναπηρία ή εμποδιζόμενο άτομο.

γ) Το κατάλυμα θα πρέπει να περιλαμβάνει:

γ.1. έναν τουλάχιστον κύριο χώρο με επαρκή φυσικό φωτισμό και αερισμό,

γ.2. κουζίνα και χώρο ενδιαίτησης, επαρκείς για τον αριθμό των εργαζομένων που διαμένουν με κατάλληλο σύστημα για την απαγωγή αερίων και οσμών που παράγονται κατά την παρασκευή φαγητού,

γ.3. κατ’ ελάχιστον, ένα χώρο υγιεινής (που περιλαμβάνει τουλάχιστον λεκάνη, ντους, νιπτήρα) για κάθε έξι (6) εργαζόμενους, με φυσικό ή τεχνητό εξαερισμό,

γ.4. ηλεκτρικές συσκευές, κατ’ ελάχιστον, ένα πλυντήριο ρούχων, ένα ψυγείο και μία ηλεκτρική κουζίνα,

γ.5. τραπέζια και καρέκλες στους χώρους ενδιαίτησης, που επαρκούν για την κάλυψη των αναγκών των εργαζομένων,

γ.6. σκεύη κουζίνας για την παρασκευή και κατανάλωση γευμάτων,

γ.7 ατομικό αποθηκευτικό χώρο οιασδήποτε μορφής για κάθε εργαζόμενο με δυνατότητα να κλειδώνει και

γ.8 φαρμακείο πρώτων βοηθειών.

δ) Σε κάθε εργαζόμενο πρέπει να αντιστοιχούν τουλάχιστον 8 m2 επιφάνειας, χωρίς να υπολογίζονται οι χώροι κοινής χρήσης (μπάνιο, κουζίνα). Εάν στον χώρο

διαβιούν εργαζόμενοι διαφορετικού φύλου, το κατάλυμα πρέπει να διαθέτει υπνοδωμάτια και μπάνιο ξεχωριστά για άνδρες και γυναίκες, εκτός αν διαμένουν οικογένειες.

ε) Για κάθε εργαζόμενο πρέπει να παρέχονται: Κρεβάτι με στρώμα, χώρος ντουλάπας, καρέκλα, καθώς και μαξιλάρι, δύο ζεύγη σεντόνια, μαξιλαροθήκες, ένα κλινοσκέπασμα και δύο ζεύγη πετσέτας.

στ) Το κατάλυμα πρέπει να είναι προσβάσιμο με αυτοκίνητο ιδιωτικής χρήσης ή/και με τα μέσα μαζικής μεταφοράς.

2. Οι προδιαγραφές καταλληλότητας, υγείας και ασφάλειας της παρ. 1 του παρόντος αποδεικνύονται με υπεύθυνη δήλωση του εργοδότη, σύμφωνα με το στοιχείο ε’ της παρ. 4 του άρθρου 63 του ν. 5038/2023, η οποία περιλαμβάνει τις σχετικές πληροφορίες και συνοδεύει την, σύμφωνα με το άρθρο 63 παρ. 4 του ν. 5038/2023, αίτηση του εργοδότη.

3. Οι προδιαγραφές καταλληλότητας, υγείας και ασφάλειας της παρ. 1 του παρόντος ισχύουν και στην περίπτωση που το κατάλυμα δεν παρέχεται από τον εργοδότη. Στην περίπτωση αυτή, ο εργοδότης οφείλει, σύμφωνα με το στοιχείο ε’ της παρ. 4 του άρθρου 63 του ν. 5038/2023, να υποβάλει στην αρμόδια υπηρεσία υπεύθυνη δήλωση συνοδευόμενη από στοιχεία που καταδεικνύουν ότι ο εποχιακός εργαζόμενος διαθέτει εξ ιδίων κατάλυμα (όπως αντίγραφο μισθωτηρίου ή παραχωρητηρίου ακινήτου ή δήλωση φιλοξενίας), το οποίο πληροί τις απαιτούμενες προδιαγραφές κατά την παρ. 1 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 4
Αρμόδιο όργανο εξέτασης της καταλληλότητας του καταλύματος - διαδικασία

1. Αρμόδιες για τη διενέργεια του ελέγχου της τήρησης των προδιαγραφών υγιεινής του καταλύματος είναι οι Υπηρεσίες Υγειονομικού Ελέγχου και Περιβαλλοντικής Υγιεινής των Περιφερειακών Ενοτήτων της χώρας, κατόπιν αιτήματος των υπηρεσιών μίας στάσης των Διευθύνσεων και Τμημάτων Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των οικείων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, μετά από σχετική καταγγελία ή αυτεπάγγελτα. Αρμόδιες για τον έλεγχο της τήρησης των απαιτήσεων της πολεοδομικής νομοθεσίας που αφορούν στην καταλληλότητα του καταλύματος και προβλέπονται ειδικώς στο άρθρο 3 της παρούσας είναι οι Υπηρεσίες Δόμησης των Δήμων κατόπιν αιτήματος των υπηρεσιών μίας στάσης των Διευθύνσεων και Τμημάτων Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των οικείων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, μετά από σχετική καταγγελία ή αυτεπάγγελτα. Οι πιο πάνω ελεγκτικές αρχές (Υπηρεσίες Υγειονομικού Ελέγχου και Περιβαλλοντικής Υγιεινής των Περιφερειακών Ενοτήτων καθώς και οι Υπηρεσίες Δόμησης των Δήμων) οφείλουν να προβαίνουν και σε δειγματοληπτικούς ελέγχους, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

2. Οι Διευθύνσεις Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των οικείων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων κοινοποιούν τις αποφάσεις έγκρισης της απασχόλησης και τις αντίστοιχες υπεύθυνες δηλώσεις των εργοδοτών, αποστέλλοντας σχετικές μηνιαίες καταστάσεις στα αρμόδια για τη διενέργεια της εξέτασης όργανα.

Άρθρο 5
Κυρώσεις

Εάν κατά τη διάρκεια ελέγχων διαπιστωθεί ότι δεν έχει παρασχεθεί κατάλυμα κατάλληλο για διαμονή ή ότι το κατάλυμα που έχει παρασχεθεί δεν πληροί τις απαιτούμενες προδιαγραφές του άρθρου 3 της παρούσας, τα αρμόδια όργανα εξέτασης της καταλληλότητας του καταλύματος του άρθρου 4 της παρούσας εισηγούνται προς την Αποκεντρωμένη Διοίκηση την επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 23 του Κώδικα Μετανάστευσης.

Άρθρο 6
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 31 Ιουλίου 2024

Οι Υπουργοί

Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ**	Υφυπουργός Εσωτερικών **ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ**
Αναπληρώτρια Υπουργός Υγείας **ΕΙΡΗΝΗ ΑΓΑΠΗΔΑΚΗ**	Προστασίας του Πολίτη **ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ**
Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης **ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ**	Μετανάστευσης και Ασύλου **ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ**

Αριθμ. 41833 (2)

Πρόγραμμα Χορήγησης Επιταγών Αγοράς Βιβλίων έτους 2024.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ - ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Την υποπερ. εε) της περ. β της παρ. 6 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013 «Αντιμετώπιση της παραβατικότητας στην Κοινωνική Ασφάλιση και στην αγορά εργασίας και λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας» (Α’ 88).

2. Τον ν. 4921/2022 «Δουλειές Ξανά: Αναδιοργάνωση Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης και ψηφιοποίηση των υπηρεσιών της, αναβάθμιση δεξιοτήτων εργατικού δυναμικού και διάγνωσης των αναγκών εργασίας και άλλες διατάξεις» (Α’ 75) και ιδίως τα άρθρα 3, 15 και 19 αυτού.

3. Το άρθρο 67 του ν. 4756/2020 «Μέτρα ενίσχυσης των εργαζομένων και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων,

Στοιχεία επικοινωνίας

GBR Consulting
Σέκερη 4, 106 74 Αθήνα

+30 210 360 5002
www.gbrconsulting.gr
gbr@gbrconsulting.gr

gbr consulting